

ABRAHÁMSKE NOVINY

ČÍSLO 2

ROČNÍK 14

Cena 0,60 eur

JÚL 2017

Z OBSAHU

- Zo života obce
- Matica slovenská
- Materská škola
- DHZ Abrahám
- PZ Dudváh
- Základná škola M. Tareka

LETNÝ SEN ALEBO SKUTOČNOSŤ?

Je osviežujúce, čerstvé ráno. Nie horúce, nie sparné, ale práve také, aby to bolo príjemné. Nevyspytateľné modré nebo, ktoré sa začína v mojej záhrade a končí sa v nekonečne... Nechce sa mi veriť, že je to tá istá obloha, ktorá bola v noci ako čierna, trblietavá priepasť. Tá modrá farba je len ilúzia, hra svetla a našich zmyslov. Letná obloha je ako hudba. Vietor aj letný dážď spievajú pieseň a aj ticho akoby hralo harmonickú hudbu.

Vône kvetov, opojné a aromatické ako sladké víno lákajú motýle. Akoby zázrakom spadlo z bezoblačnej oblohy pár kvapiek, trochu zašvelili a zmizli, akoby sa vyparili. Iba kde-tu sa ešte pár kvapiek rosy blyští ako modré sklíčka. A slnko o chvíľu rozprestrie sa doďaleka nad lúky posiate miliónmi divých makov a bude kralovať dokonca aj nad vonným tieňom pod mohutným orechom.

Leto... Čas meraný slnkom. Zrazu sa svet zmení na letnú romancu. Vidíme krásu, o ktorej sme prednedávnom netušili. Všetko je naladené na leto. Bosé nohy v hodvábanej tráve, telo ponorené do chladivej vody, kroky po lese alebo po teplej tvrdej skale. Vôňa, vôňa, vôňa. Vánok, slnko, les, chladivá tráva a horúci piesok hladia a voňajú. Voní aj dážď, ktorý padá a osviežuje celý svet okolo mňa. Letná žiara, letný vzduch, letná pieseň, letný dážď a letná láska.

A keď sa vesmír niekedy rozsvieti – to sa na nebi stretávajú hviezdy...

FARSKÝ VÝLET

Dňa 8. mája 2017 sa uskutočnil zaujímavý farský výlet mládeže a rodín s deťmi, ktorí spolu s dp. Vladimírom Kišom skúmali zákutia Abrahámskeho hája. Výlet začal sv. omšou v miestnom kostole sv. Abraháma a po jej skončení pokračoval výpravou za zábavou a poznávaním. Veľkému záujmu sa tešila i novoinštalovaná krížová cesta. Spoločná modlitba pri jednotlivých zastaveniach prispela k duchovnému obohateniu výletu. Deti si vyskúšali svoje zručnosti a vedomosti pri rôznych hrách a súťažiach. Na záver mohli „výletníci“ pobesedovať s poľovníkmi a prezrieť si priestory chaty poľovníckeho združenia. Po náročnom programe nasledovala „opekačka“ z vlastných zásob.

Výlet priniesol veľa radosti a zábavy malým i veľkým a bol skvele prežitým krásnym májovým dňom, ktorý spojil duchovno so zábavou, obohatil dospelých i deti a pomohol vytvoriť vzácnu atmosféru pohody pre všetkých.

OBECNÉ ZASTUPITELSTVO ABRAHÁM

Z mimoriadneho zasadnutia dňa 8. 2. 2017

Starosta obce Ing. Igor Németh otvoril zasadnutie obecného zastupiteľstva, privítal všetkých prítomných a oznámil, že na zasadnutí je prítomných 5 poslancov a zasadnutie je uznášaniaschopné.

Program zasadnutia:

1. Otvorenie a schválenie programu zasadnutia
2. Určenie zapisovateľa a overovateľov zápisnice
3. Schválenie návrhovej komisie
4. Prejednanie a odsúhlasenie zmluvy na vyhotovenie projektovej dokumentácie pre územné a stavebné konanie prestavby a prístavby MŠ v Abraháme
5. Návrh na uznesenie
6. Záver

Starosta určil zapisovateľa a overovateľov zápisnice. Návrhová komisia bola schválená v zložení: Ing. Jana Takáčová (predseda) a Ing. Lukáš Kopáčik (člen). K bodu 4. Starosta na predchádzajúcom OZ 22.3.2017 oboznámil poslancov s pozitívnu hodnotiacou správou z VÚC Trnava. Predkladateľ žiadosti Obec Abrahám splnila podmienky žiadosti a projektového zámeru a postúpila do 2.kola. Rozšírením MŠ sa zvýši kapacita detí zo súčasných 41 na 60 detí. Do 2. kola treba vypracovať projekt pre územné a projekt pre stavebné konanie. Starosta informoval poslancov, že cena tohto projektu je približne 15 000 €. Žiadateľ Obec Abrahám žiada o NFP vo výške cca 229 000 €. Výberovým konaním bola určená firma Forexin One, s.r.o., Kopčianska 10, Bratislava na spracovanie projektu a zároveň bola predložená zmluva za účelom vybavenia a vypracovania potrebných dokumentov. Do výberového konania sa prihlásili celkovo tri firmy s ponukami na vypracovanie projektu: Ing. Blažej Kaprinai – architekt s cenou 12 995 €, Forexin ONE, s.r.o., s cenou 11 850 € a Ing. Attila Hencze s cenou 12 330 €. Poslanci po prerokovaní a prezretí dokumentov schválili uzavretie zmluvy s firmou Forexin ONE za cenu 11 850 €, ktorá dodá potrebné dokumenty do uvedeného termínu.

Starosta na záver poďakoval poslancom za účasť na zasadnutí a zasadnutie poslancov obecného zastupiteľstva ukončil.

Z mimoriadneho zasadnutia dňa 23. 5. 2017

Starosta obce Ing. Igor Németh otvoril zasadnutie obecného zastupiteľstva, privítal všetkých prítomných a oznámil, že

na zasadnutí je prítomných 6 poslancov a zasadnutie je uznášaniaschopné.

Starosta určil vyššie uvedeného zapisovateľa a overovateľov zápisnice. Návrhová komisia bola schválená v zložení: Marián Vrbovský (predseda), Peter Čambál, Mgr. Jana Hanuliaková (členovia).

Starosta Ing. Igor Németh podal návrh na doplnenie programu o nasledovné body :

- Schválenia zmeny uznesenia k prestavbe a prístavbe Materskej školy
  - Schválenie kúpnej zmluvy na pozemky v prospech obce
- Schválenie doplneného programu rokovania

Schválenia zmeny uznesenia k prestavbe a prístavbe Materskej školy

– Starosta vysvetlil poslancov, že uznesenie o prestavbe a prístavbe škôlky je potrebné schváliť v znení podľa požiadaviek k projektu na spolufinancovanie investície. Predložil poslancom upresnené znenie uznesenia.

– Mgr. Hanuliaková vyslovila, že nie je dost' informácií o pripravovaných projektoch . Poslancom bola vysvetlená výška príspevku na vybudovanie prístavby MŠ v Abraháme aj požiadavka na dofinancovanie položiek, ktoré nemožno financovať z podpory a spoluúčasti vo výške 5 % z rozpočtu investície, ktorú bude treba financovať z obecných zdrojov.

Prejednanie vybudovania zberného dvora bez účasti obce na financovaní

Starosta vysvetlil poslancom zámer, kde by sa vybuďoval zberný dvor na obecnom pozemku, ktorý je na to určený, od zdrojov súkromnej spoločnosti, ktorá by zároveň tento zberný dvor prevádzkovala. Okrem toho, že by obec nemusela do projektu investovať vlastné zdroje, je výhodou aj to, že v budúcnosti by neboli žiadne náklady so zberom separovaného odpadu. V súčasnosti je vypracovaný projekt na zberný dvor aj stavebné povolenie na jeho realizáciu.

Z objektívnych dôvodov nebol podaný projekt na financovanie z Eurofondov, v novej výzve je potrebné spolufinancovania aj pre obce až 50 % z rozpočtu investície, čo by bolo pre obec neúnosné. Z tohto dôvodu predkladá návrh riešenia zberného dvora cez súkromnú spoločnosť.

Predstavitelia súkromnej spoločnosti I&P Company Limited, s.r.o., Račianska 41 Bratislava, zastúpená Petrom Polákom poslancom predložili návrh

spolupráce , kde by na pozemku prenatatom od obce vybuďovali funkčný zberný dvor pre obec Abrahám podľa projektu, ktorí máme spracovaní a tiež by ho prevádzkovali na vlastné náklady. Nájomnú zmluvu na pozemok požadujú minimálne na 10 rokov.

O sortimente odpadov, ktoré sa budú zberať na zbernom dvore, aj možnosti ich recyklácie bude rozhodovať obecné zastupiteľstvo a zoznam bude súčasťou zmluvy. Zberný dvor bude slúžiť výhradne pre obec Abrahám.

Poslanec Marián Vrbovský navrhol vybudovať zberný dvor z prostriedkov obce a prevádzkovať ho obcou. Vyslovil obavy, aby prevádzka zberného dvora pri odovzdaní kompetencie súkromnej právnickej osobe neznepríjemňovala život obyvateľom obce bez dosahu obecného zastupiteľstva.

Starosta obce požiadal poslancov o schválenie zámeru na predložené riešenie zberu separovaného odpadu v obci. Zmluva o prenájme pozemku a zmluva o prevádzke zberného dvora by sa riešila samostatne .

Prerokovanie odkúpenia pozemkov pre obec

Starosta predložil návrh na odkúpenie pozemkov do vlastníctva obce od p. Petra Stachu – parcelné číslo 1387/201 s výmerou 484 m² – druh pozemku vodné plochy, vlastnícky podiel 1/6 evidovaného na liste vlastníctva 1953 v k.ú. Abrahám za cenu 0,35 € za 1 m², kúpna cena spolu 28,20 €. Na tomto pozemku sa nachádza most, ktorý je prístupom na pozemok vo vlastníctve obce, na ktorom má byť vybudovaný zberný dvor.

Poslanec Marián Vrbovský navrhol zvýšiť kúpnu cenu na 100 €, s čím ostatní poslanci súhlasili.

Poslankyňa Jana Takáčová navrhla so súhlasom vlastníka zapracovať do kúpnej zmluvy aj zvyšné dve parcely na tomto liste vlastníctva, a to par. 1387/101 s výmerou 189 m² – druh pozemku vodné plochy 1387/3 s výmerou 414 m² – druh pozemku vodné plochy za cenu 0,35 € za m².

Starosta na záver poďakoval poslancom za aktívny prístup k riešeniu úloh a zasadnutie obecného zastupiteľstva ukončil.

OČAMI POSLANCA

Vážení občania, dovoľte aby som sa vyjadril k poslednému zastupiteľstvu zo dňa 20.júna. Nebudem sa vyjadrovať k úvodnému divadlu, ktoré bolo mimoriadne komické a trápne. Navyše na web

stránkach sa objavil a vyzdvihoval iba úvod, čo považujem za zavádzajúce pre občanov, nakoľko sme na zastupiteľstve preberali dôležitejšie veci. Je vidieť že tieto stránky slúžia na zavádzanie našich občanov, smiešnu politickú kampaň, klamanie, ohováranie obecného zastupiteľstva, starostu a zosmiešňovanie činnosti vykonávanej v obci. S týmito stránkami nechcem mať nič spoločné, preto som sa rozhodol pre publikáciu v abrahámskych novinách. Pred dva a pol rokom som mal možnosť spoznať prvýkrát pri voľbách v Abraháme špinavú politickú kampaň. Objavili sa nové "bábiky" kontrolované zlými ľuďmi, vieme kto stál za nimi a dával im rozum. Bez toho aby pre obec predtým niečo spravili začali poučovať, poukazovať na obecné zastupiteľstvo, starostu, klamali a ohovárali kde sa dalo. Výsledkom bol pamflet, ktorý si každý z vás našiel v schránke. Našťastie pre obec to dopadlo dobre a občania dali jasne najavo, že si neprajú pokračovať v takejto politike, ktorá občanom neprinesie nič dobrého. Žiaľ z tejto udalosti sa niektoré osoby nepoučili a stále pokračujú vo svojej činnosti, či už mediálne, na zastupiteľstve alebo prostredníctvom organizácii. Kde boli tieto osoby keď obec nemala kontrolóra a nemuseli sa zverejňovať zmluvy? Kde boli títo ľudia v dobe keď obec potrebovala pomocnú ruku? Odpoveď si musí každý jeden z nich nájsť vo svojom svedomí. Jedno je ale isté, mne ako poslancovi takíto ľudia nebudú kázať o morálke a transparentnosti. Najprv nech sa pozrú sami na seba. Ako poslanec sa snažím podporovať také názory a návrhy, ktoré budú prospešné pre našu obec. Nepodporujem návrhy a názory, ktoré len hádzajú polená pod kolená starostovi a zastupiteľstvu. Sám na vlastnej koži som s hasičmi zažil

dobu, kedy nám starosta a poslanci hádzali polená pod kolená a znemožňovali našu činnosť. To isté nebudem robiť ja, lebo viem že obci to nikdy neprospeje skôr naopak. Nikdy nebudem podporovať anonymné názory jedincov na internete a anonymné udania na vládne úrady. To robia len zbabelci, ktorí pre obec nič nedokázali a žijú len z kritiky práce druhých, ani len jednoduchú brigádu nevedia zorganizovať. Namiesto vzornej reprezentácie obce sa živia len očierňovaním, ktoré obci znemožňuje finančnú podporu od štátu alebo činnosť pri projektoch. To všetko sa odrazí v obci. Potom nech sa občania nečudujú že sa tu nič nerobí, keď tu máme občanov čo robiť problémy majú ako svoje hobby. Samozrejme osoby a organizácie ktoré podporia starostu/zastupiteľstvo sú tiež v hľadáčku týchto osôb - je to zaujímavý kolotoč na pobavenie. Z tohto dôvodu sa nezúčastňujem ani na akciách organizovaných ľuďmi, ktorí stoja za touto pochybnou činnosťou. Na obecnom zastupiteľstve sa zaoberáme dôležitými vecami pre obec. Riešime aktuálne zberný dvor, škôlku, verejné osvetlenie, pozemky pre budúcnosť projektov, starosta sa snaží získať finančné prostriedky kde sa dá. Občania si o každej veci môžu prečítať v zápisnici a dokonca pozrieť video, bohužiaľ účelovo uverejňované. Riešiť sa tento rok bude taktiež hasičská garáž zo štátnych peňazí, už teraz sa teším na tie útoky zo strany opozície. Na zastupiteľstve sa vždy vyskytne nejaká chyba, nie sme dokonalí, ale to neznamená že sme automaticky neschopní, sme takisto ľudia ako každý z vás. Ak viete robiť veci lepšie, nech sa páči stať kandidovať a ukázať čo viete. Do konca tohto volebného obdobia ostáva rok a pol, čaká nás ešte veľa práce a chcel by som sa poďakovať

ľuďom, ktorí nás podporujú a vždy podporovali. S ich pomocou dokážeme obec Abrahám posúvať stále viac dopredu.

Róbert Hričo - poslanec OZ

ČO SA TO DEJE V ABRAHÁME ?

Túto otázku často dostávam od ľudí, ktorí sledujú dianie v našej obci. Ako na to odpovedať ...,veď nič mimoriadne sa nedeje. Je to len zvláštna forma prepierania problémov prostredníctvom internetovej komunikácie. Veľakrát tendenčné posúvanie informácií ktoré nezainteresovanému pozorovateľovi podáva obraz o nekompetentnosti poslancov. Väčšina poslancov dokáže problémy pomenovať a riešiť, rozhodnúť sa o napredovaní obce na základe dostupných podkladov. Mám za to, že vždy boli akceptované takmer všetky návrhy poslancov k prijatím uzneseniam obecného zastupiteľstva. Samozrejme, názory môžu byť rôzne, ale treba pripomenúť, že rozhoduje väčšina a ak títo poslanci podľa svojho vedomia a svedomia uvážia, že riešenie je prijateľné pre obec netreba ich za to osočovať. Ja viem každý máme svoje predstavy, vieme stavať vzdušné zámky, ale treba sa prispôbiť realite, riešiť problémy pragmaticky. Netreba za všetkým hľadať nekalé úmysly, bezdôvodne podozrievať a bez dôkazov odsudzovať. Svoju cestu si každý určuje sám, či už je to už cesta spolupráce alebo boja proti všetkým a všetkému.

Ďakujem kolegom poslancom, že sa touto atmosférou nenechali znechutiť a prajem im veľa pevných nervov a chuti do ďalšej práce.

Ing. Jana Takáčová

Fotky z Farského výletu k článku na 1. strane

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

NARODILI SA

Mateo Klasta
rodičia Petra a Juraj Klasta

Anna Rauha Michaela Hernesniemi
rodičia MUDr. Barbora a Jussi Hermanni
Albinus Hernesniemi

Matej Jucha
rodičia Zuzana a Vladimír Juchoví

Vítajte medzi nami !

UZAVRELI MANŽELSTVO

Mgr. Monika Sedláková a Pavol Čambál

Zuzana Šnóriková a Ondrej Štefunko

Bc. Boris Mišovič a Lenka Bednáriková

Silvia Čížiková a Ivan Polák

Lenka Kollárová a Martin Lučanský

Veľa šťastia na spoločnej ceste životom !

JUBILANTI

50 rokov
Peter Zechel

60 rokov
Daniela Krivosudská
Marta Krajčovičová

70 rokov
Magdaléna Repová
Irena Baloghová

80 rokov
Anna Dudášová

*Naším jubilantom
srdečne blahoželáme !*

OPUSTILI NÁS

Júlia Čuperková
vo veku 89 rokov

Odpočívaj v pokoji!

NOVÁ EXPOZÍCIA V OBECNOM MÚZEU

Spolu s pani Horváthovou umiestnili do abrahámskeho múzea výstavu pri príležitosti 20. výročia DHZ Abrahám. Na fotografiách si budete môcť pozrieť prehľad našej činnosti počas uplynulých 20 rokov, uvidíte trofeje mladých hasičov, dievčenského družstva a starších hasičov, jednu z prvých vychádzkových uniforiem z roku 1997, dýchací prístroj používaný na súťaži Železný hasič, prilba a vecné prostriedky. Na stenu sme zavesili znak DHZ Abrahám vyrobený z dreva, ktorý sme dostali darom od DHZ Pata pri oslave výročia. V priebehu roka plánujeme pridať ešte zopár drobností. Prostredníctvom tejto výstavy dávame možnosť nahliadnúť občanom a návštevníkom do histórie mladých ľudí, ktorí dobrovoľne obetovali svoj čas pre túto obec a vytvorili trvácne hodnoty. Srdečne Vás pozývame! 😊;-)

MO Matice Slovenskej v Abraháme a Obecný úrad Abrahám

Vás srdečne pozývajú na

VATRU ÚSTAVY SR

ktorá sa uskutoční v piatok, 1. septembra 2017 o 19⁰⁰ h

v športovom areáli v Abraháme

19⁰⁰ h otvorenie podujatia * Hudba v štýle REPETE * 20³⁰ h príhovor starostu a hostí, zapálenie vatry*

tanečná zábava do 01⁰⁰ h – hrá Igor Baďurík

Pripravené je bohaté občerstvenie * domáca klobása * kvalitné sudové víno* bohatý výber alko a nealko nápojov*

Tešíme sa na stretnutie s Vami

Organizátori podujatia

MIESTNY ODBOR MATICE SLOVENSKEJ V ABRAHÁME

Z činnosti MO MS v II. štvrtroku 2017

Valné zhromaždenie MO MS v Abraháme

V roku 2017 sa končilo volebné obdobie pre orgány MO MS v Abraháme. Dňa 25. marca 2017 sa uskutočnilo Valné zhromaždenie, ktoré hodnotilo 4-ročné obdobie činnosti a volilo si nové orgány na ďalšie funkčné obdobie. Zhromaždenie malo slávnostnú atmosféru, ku ktorej prispelo aj vystúpenie žiakov s hodnotným kultúrnym pro-gramom. Na Valnom zhromaždení sa zúčastnili vzácní hostia z vedenia Matice slovenskej JUDr. Štefan Martinkovič, predseda Dozorného výboru MS, PhDr. Libuša Kľučková, členka výboru MS a predsedkyňa Krajskej rady MS Trnavského kraja, delegácie matičiarov z družobných MO MS z Cífer a Veľkých Úľan s predsedami Ing. Dušanom Lanákom a Michalom Garajom. Trnavský samosprávny kraj zastupoval Mgr. Štefan Murárik, riaditeľ sekcie pre verejnú správu a pozdravný list poslal aj predseda TTSK Ing. Tibor Mikuš. Pozvanie prijali aj starosta obce Ing. Igor Németh, správca fary Mgr. Vladimír Kiš a náš dlhoročný podporovateľ p. Milan Kráľovič.

Správa o 4-ročnej činnosti MO MS bola veľmi pozitívne hodnotená zo strany zástupcov MS a tiež starostom obce Ing. Igorom Némethom. Na ďalšie roky bol prijatý náročný program, s ktorým sa musia popasovať novozvolené orgány MO MS. Do funkcie predsedu MO MS bol opätovne zvolený Bohumil Čambál

hlasmí všetkých prítomných členov MO MS. Do funkcie predsedu dozorného výboru bol zvolený Jozef Ivančík.

Dňa 18. marca sa súbežne uskutočnili aj Valné zhromaždenia v družobných MO MS v Cíferi a vo Veľkých Úľanoch, na ktorých sa zúčastnili aj delegácie našich matičiarov. V Cíferi ukončil svoju činnosť vo funkcii predsedu MO MS MUDr. Viliam Hafner pre vysoký vek a novým predsedom sa stal Ing. Dušan Lanák. Vo Veľkých Úľanoch bol opätovne zvolený do funkcie predsedu Michal Garaj. V oboch MO MS bola veľmi vysoko hodnotená spolupráca s MO MS v Abraháme.

Dňa 28. marca sa 5-členná skupina matičiarov zúčastnila na brigáde vo farskej záhrade, v rámci ktorej realizovali jarne práce na ošetrovaní viniča a ovocných stromov.

Dňa 1. apríla sa na požiadanie starostu obce Ing. Igora Németha zúčastnilo na 16. ročníku Prehliadky a ochutnávky jedál starých materí, ktorý sa uskutočnil v Pavliciach, 10 matičiarov. Obec Pavlice zorganizovala podujatie na veľmi vysokej úrovni. Starosta Pavlíc odovzdal putovnú varenku starostovi Abrahámu, ktorý bude organizovať v roku 2018 17. ročník tohto tradičného podujatia. Priebeh prehliadky naráčala TV Vega, kde si možno tento záznam pozrieť.

Dňa 21. apríla navštívili členovia MO MS kultúrno-spoločenské podujatie v Mestskom kultúrnom stredisku v Galante pod názvom Kantiléna, spomienkový večer na speváka populárnej piesne, rodáka z Galanty Karola Duchoňa. Pred vypredaným hľadiskom sťažili interpreti s piesňami z repertoáru tohto speváka. Účastníci konštatovali,

že každým rokom stúpa kvalita súťažiacich spevákov a odchádzali s pocitom príjemne prežitého večera.

Na deň 22. apríla MO MS zorganizoval spoločný zájazd so žiakmi ZŠ Michala Tarka (25 žiakov a pedagogických pracovníkov a 25 matičiarov) na Národné slávnosti na starobyľom Devíne. Cestou sme mali v pláne položiť kyticu kvetov k mohyle Milana Rastislava Štefánika v Ivanke pri Dunaji a prezrieť si Bratislavský hrad. Zájazd sme museli 2 dni pred podujatím odvolať pre veľmi nepriaznivé počasie, nevhodné pre hlavne pre deti. Máme v pláne náhradný spoločný výlet po pamätihodnostiach v širšom okolí Abrahámu.

Dňa 23. apríla sa skupina našich členov zúčastnila na koncerte v rámci Cíferskej hudobnej jari v kostole sv. Michala v Cíferi organizovaného MO MS a Spolkom priateľov hudby pri Obecnom úrade v Cíferi. V koncerte vystúpilo gitarové kvarteto Brális z Bratislavy.

Na požiadanie starostu obce sa naši matičiari zúčastnili na významných slávnostiach v Rakovej, rodnej obci Jána Palárika pri príležitosti 50. výročia Palárikovej Rakovej a 195. výročia narodenia Jána Palárika. Hlavným organizátorom bola obec Raková a Združenie miest a obcí Životnými cestami Jána Palárika. Autobusový zájazd sme absolvovali spoločne s občanmi Majcichova a Opoja. Slávnosť bola organizovaná na vysokej úrovni spojená s kladením venčov pri rodnom dome Jána Palárika, svätou omšou v miestnom kostole, na ktorej sa zúčastnil ako koncelebrant aj správca našej fary Mgr. Vladimír Kiš. V kultúrnom programe na námestí pri soche Jána Palárika okrem iných vystúpil aj FS Jatelinka, ktorý sa stretol s veľkým úspechom, a FS Opojčanka a Senior klub z Opoja a FS Rozmarín z Majcichova. Za šírenie a prehlbovanie úcty a vďačnosti Jánovi Palárikovi a udržiavanie palárikovských tradícií boli vedením združenia udelené ocenenia zaslužilým osobnostiam a starostom palárikovských obcí. Ocenenie bolo udelené aj starostovi našej obce a zároveň obec Abrahám a FS Jatelinka dostali stromky palárikovských jabloní, ktoré sa úspešne zakorenili v priestoroch okolo obecného múzea. Aj touto cestou treba poďakovať organizátorom za mimoriadnu pozornosť a pohostinnosť. Ako pamiatku sme si odniesli pri tejto príležitosti vyrazené

pozlátene kreuzery s podobizňou Jána Palárika.

Dňa 7. mája obec Abrahám, MO MS, ZŠ Michala Tareka, Farský úrad a FS Jatelinka organizovali tradičné podujatie „Kladenie vencov k pomníku padlých vojakov v I. a II. svetovej vojne“. Na organizovaní pietnej spomienky počas bohoslužby má zásluhu Martinka Bilčíková a správca fary Mgr. Vladimír Kiš. Veľmi dôstojný priebeh mal aj akt kladení vencov k pomníku padlých. V programe po odznení hymny SR vystúpili: s básňou Ludmila Horváthová, žiačka ZŠ M. Tareka Emka Šimonová, starosta obce Ing. Igor Németh, správca fary Mgr. Vladimír Kiš a FS Jatelinka. Vence za obec a MO MS položili starosta obce a predseda MO MS Bohumil Čambál. Podujatia sa zúčastnili občania Abrahámu, ktorí vzdali hold našim padlým rodákom v prvej a druhej svetovej vojne.

Dňa 20. mája sa na pozvanie MO MS vo Veľkých Úľanoch zúčastnila delegácia našich maticiarov na spomienkovej slávnosti organizovanej pri príležitosti 70. výročia návratu Slovákov z Dolnej zeme do vlasti svojich predkov. Slávnosť sa začala pobožnosťou v evanjelickej kostole, pokračovala kladením vencov k pamätnej tabuli pripomínajúcej túto udalosť.

Na pokračujúcom zhromaždení v spoločenskej miestnosti predseda MO MS Michal Garaj podrobne oboznámil prítomných s celou históriou vystaňovania svojich predkov na Turkami spustenú Dolnú zem, veľmi ťažké začiatky existencie v neznámom prostredí bez pomoci miestnych úradov a tiež ťažké lúčenie s rodinnými príslušníkmi, keď sa rozhodli pre návrat na Slovensko, ktorí zostali už v obciach, kde sa narodili a nenašli odvahu opätovne sa sťahovať do neznáma ako ich predkovia. Prítomní boli aj starší účastníci, ktorí si ako deti pamätali strastiplnú cestu na Slovensko opäť do neznáma. Náladu po nie práve veselých spomienkach pozdvihla svojimi veselými povzbudzujúcimi piesňami folklórna skupina Pustokerčanka z Pustých Sadov, ku ktorým sa postupne pridali aj účastníci stretnutia. MO MS v priebehu 2. štvrtroka dostal aj ďalšie pozvania na podujatia, ktoré aj pre časovú problémy nebolo možné absolvovať.

*Bohumil Čambál
predseda MO MS v Abraháme*

Výzva pre občanov

MO MS v Abraháme plánuje počas hodových slávností inštalovať výstavu písomných, fotografických a iných predmetov a materiálov o osobnostiach, ktoré dlhodobo aktívne pôsobili v našej obci a majú zásluhu na vedomostnom, kultúrnom a spoločenskom rozvoji života v našej obci.

Prosíme o zapožičanie týchto materiálov o Jánovi Puchartovi, Alojzovi Poppym, Emílii Riegelovej a o kňazoch Antonovi Brázdovi, Augustínovi Hujsovi, Michalovi Tarekovi, Tomášovi Stolárovi a Andrejovi Čambálovi.

Uvedené materiály môžete doručiť Bohumilovi Čambálovi, Anne Klementovej alebo Ing. Jane Takáčovej. Zapožičané materiály poskytovateľom vrátime po zhotovení kópie v neporušenom stave.

Výbor MO MS v Abraháme

S Maticou do Košíc

Členovia Miestneho odboru Matice slovenskej v Abraháme sa už dlhší čas tešili na návštevu Košíc. Ich želanie sa splnilo 9. mája, keď si 11 členov zabezpečilo lístky a miestenky na skorý rýchlik z Trnavy do Košíc. Poznávací zájazd sa mohol začať.

Vyššie 5-hodinová cesta ubiehala pri dobrej káve a v družnej debata veľmi rýchlo. Obed sme už absolvovali v luxusnom hoteli, kde sme boli aj ubytovaní. Nasledovala návšteva centra Košíc, kde nechýba množstvo zaujímavých historických budov a fontán. Pešia zóna je veľmi pekne upravená a jej súčasťou je veľa zelene. Centrum Košíc je sku-

točne nádherné a jeho návštevu odporúčame každému. Dominantou košického centra je Dóm svätej Alžbety, najväčší

kostol na Slovensku, ktorý sme si so záujmom prezreli. V krásne upravenom parku nás zaujala hrajúca fontána. Ďalej sme navštívili košické múzeá. Vo Východoslovenskom múzeu sme si so záujmom pozreli Košický zlatý poklad, ktorému rovnako patrí prívlastok „naj“. Hromadný nález bežmála 3000 zlatých mincí, troch medailí a zlatej reťaze v nepoškodenom stave sa radí medzi najväčšie zlaté poklady na svete. Pri potulkách Košicami sme nevynechali ani známu reštauráciu Slávia a na druhý deň nášho zájazdu sme si tam pochutili na dobrom obede. Večerným rýchlikom sme sa vrátili späť do Trnavy a odtiaľ do našej rodnej obce Abrahám, kde je nám tiež dobre. Veď nie nadarmo sa vraví „všade dobre, ale doma najlepšie.“

*Anna Klementová
MO MS Abrahám*

MATERSKÁ ŠKOLA V ABRAHÁME

Posledný štvrt'rok v škôlke

...a opäť to končí. Stíchnu triedy i dvor a všetok ruch detských hier sa preniesie na iné miesta: k babke, k moru, do hôr... Deti si určite užijú ďalšie nové príbehy so svojimi najbližšími a na škôlku si možno ani nespomenú. Ale dovtedy by sme s vami radi pospomínali na posledné tri mesiace.

Apríl

Adamko hravo – zdravo: interaktívna akcia s mimickou bábkou – o správnej životospráve, pri ktorej spolupracujeme s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Galante..

Mobilné planetárium: V apríli je našim učebným námetom aj téma spojená aj s elementárnym poznávaním vesmíru. Pre malého človečička je táto nekonečná téma spojená s nekonečnými otázkami. Pozvali sme teda do našej škôlky Mobilné planetárium. Rozprávkovou formou nám tak odborníčka z tejto inštitúcie vysvetlila v téme: „Ako Mesiac putoval k Slnku na návštevu“ cestu Mesiaca, ktorý sa vydáva na dlhú cestu za Slnkom a cestou stretáva súhvezdia zverokruhu. Deti sa v rozprávke zoznámili s fázami Mesiaca a s ročnými obdobiami. Pozvali sme si k nám aj prvákov a určite to bola aj pre nich netradičná metóda vzdelávania – priamo v kopule planetária a poležiačky – takýto spôsob učenia je skvelý!

Máj

Založenie Motýľej farmy – deti mali možnosť niekoľko týždňov sledovať na vlastné oči, ako malé húseničky rástli,

zakuklili sa o ako sa z kukiel vyvinuli motýle. Dva dni sme motýle pozorovali v sieťke a nakoniec sme ich spolu vypustili do voľnej prírody a zaželeli im: „Šťastný let!“

Deň matiek v kultúrnom dome: Ako vyjadriť svojej mame vďaka, keď ste len malé dieťa? Hádám sme každú maminku presvedčili o svojej láske práve našim programom a hlavne tým, že sme dokázali prekonať svoj strach a trému. A výsledok bol krásny, maminky slzili od dojatia, deti sa smiali a všetci spolu žiarili aj za slnečného dňa ako hviezdy!

Spoločné raňajky s rodičmi a návšteva farmy v Pustých Úľanoch: Už vám niekedy povedalo vaše dieťa, že mu nechutia niektoré nátierky v škôlke? Tak sme sa teda rozhodli, že vám ich dáme ochutnať – prvých 5 nátierok sme ochutnali v záhrade materskej školy pri spoločných raňajkách. A každý, kto ochutnal sa obľuboval až za ušami. Boli skvelé, že? No a po raňajkách – šup- šup – ide sa na výlet. Rodinná farma v Pustých Úľanoch u rodiny Kučerových – je len to za rohom, ale stačí jedno dopoludnie a každý pochopí, s akou láskou sa tu venujú zvieratám i celému prostrediu. Myslia pritom aj na deti, pre ktoré je to v prvom rade vymyslené. Hojdačky, besiedky, odpočinkové zóny, priestor na to, aby si deti zvieratá samé nakrmili, pohľadili – jednoducho miesto ideálne na pohyb, oddych, a hlavne miesto, kde môžete učiť deti, ako príjemne sa dá stráviť čas v prírode a vypestovať krásny vzťah k zvieratám. A keby sa tam chcel pozrieť niekto znovu, navštívte

ich, každú nedeľu majú otvorené od 15.00 do 19.00 h.

Detský vodičák – všimli ste si, že si vaše deti v tomto čase akosi lepšie všimajú dopravné značky a nejednu vedľa pomenovať? Je to jasné, veď prišiel čas, keď sme sa primárne začali venovať dopravnej výchove, pretože slniečko nás čoraz viac ťahá na bicykle a kolobežky. A vrcholom nášho snaženia bola akcia: Skúšky na detský vodičský preukaz. Ujo policajt nás mohol preskúšať tak, ako sa patrí – teória a potom prax. Všetko ako má byť, aby deti cítili, aké dôležité je poznať a dodržiavať pravidlá. Vodičák má teda každé z detí už vo vrecku. ...občas ich teda aj vy pri jazde autom vyskúšajte, či nezabudli, čo sa naučili a či poznajú značky a predpisy. Naš vodičák má totiž platnosť iba jeden rok!

Predplavecký výcvik: 5 dní s lektormi plávania (dobrovoľná platená akcia pre najstaršie deti) strávili veľké deti v Aquaparku Senec a veríme, že im táto možnosť poskytla radosť zo zdravého pohybu vo vode a osvojili si základné plavecké návyky.

Jún

Spoločné raňajky s rodičmi a deň detí vo Vlčkovciach: ...raňajky v tráve: pre úspech z mája sme si ich zopakovali aj v júni. Ďalších 5 nátierok mal možnosť

ochutnať každý, kto sa 1. júna ocitol na dvore MŠ. Skvelé raňajky, skvelý štart do dňa, skvelý deň. Tak by sa asi dalo charakterizovať toto dopoludnie, ktoré po raňajkách pokračovalo výletom do športovo relaxačného areálu Motocestu Eso vo Vlčkovciach. Tam sme s deťmi absolvovali 5 stanovišť, na ktorých sme plnili úlohy tak, aby sme si „zarobili“ farebný kruh. Z piatich takto získaných kruhov sme si vytvorili symbol olympijských hier – a to bola vstupenka na našu hostinu: špekáčiky, ovocie, šišky... Jednoducho zážitok pre všetky chute, zmysly, pre celé telo, a k tomu radosť, smiech, šťastné deti aj ich rodičia... Sme úprimne radi, že sa tejto akcie zúčastnili aj deti s rodičmi, ktoré zatiaľ do našej MŠ ešte nedorástli a tiež aj babky, dedkovia, priatelia škôlky. A že nás rodina Slezáková a Púchlová vždy nezištne pozve do tohto areálu a obslúžia nás tak milo, že zakaždým odchádzame s povzdychom: Kiež by bol deň detí viackrát v roku!

India v Abraháme – návšteva cestovateľov po Indii v našej škôlke oboznámila deti s inou hudbou, rozprávkami, odedom, zvykmi – jednoducho s úplne odlišnou kultúrou. A s tým, že všade na svete je veľa dobrých ľudí a krásna príroda.

Abrahámsky kultúrny deň – vystúpenie najstarších detí v športovom areáli, o ktorom sa podrobnejšie zamýšľam v závere.

Maturita predškôlaka – hravé precvičenie tela i mysle našich najstarších škôlkarov, pri ktorej sa zároveň s nimi rozlúčime pred ich odchodom do novej, väčšej školy na druhom konci dediny. Dúfame, že sa nám občas prídu pochváliť, že sa im v škole darí a ukážu nám, menším čakaťom a ich učiteľkám svoje hrdé jednotky!

Prichádzajú prázdniny, pre rodičov často plné starostí, no pre deti odjakživa obdobie, ktoré je pre nekonečnou studnicou dobrodružstiev, na ktoré spomínajú celý život. Dovoľte svojim deťom užiť si cez prázdniny podnety z prírody, aj keby to malo dopadnúť tak, že ich na konci dňa budete musieť oškrabať od špiny škrabkou na zemiaky, aby ste ich aspoň orientačne rozoznali. Želám všetkým dospelákovi, aby mali možnosť cítiť sa opäť ako deti a vnímať tie čarovné chvíle tak, ako oni. Hrať sa spolu, objavovať nové vzrušujúce prázdninové chodníčky a nachádzať zázračné poklady.

... a nezabudnite zdieľať namiesto sociálnych sietí sociálne potreby vašich detí. Prežité jedinečné chvíle s tými, ktorí to potrebujú najviac – s vašimi deťmi.

Želám všetkým krásne leto!

Mgr. Juliana Baňasová
riaditeľka MŠ Abrahám

...a na záver jeden môj názor: Najstaršie deti prišli na Abrahámsky kultúrny deň v snahe potešiť hostí svojim tancom. Deň bol krásny, slnečný a na oblohe ani mráčik. Rovnako deti ako dospelí, ktorých som na miestnom športovom areáli stretla, nemali v očiach mráčiky, skôr lúče radosti. Všetci dobre naladení a usmievať – tak to má byť. Viem si predstaviť, že pripraviť takýto deň je pre obec zložitá, namáhavá a aj čosi stojí. Deti mali pripravené nezvyčajne lákavé atrakcie, našťastie aj s možnosťou ovlaženia, lebo v takomto rozhorúčenom dni by to asi inak nezvládli bez prehriatia. Dospelí si tiež mohli prísť na svoje: Jatelinka aj moderná hudba, možnosť zatancovať si, alebo si jednoducho len posediť s priateľmi pri hudbe, dopriať si rozvoniavajúce dobroty, či pohár osviežujúceho nápoja v príjemnom chládku... Všetko, ako má byť. No nedá mi, aby som na tomto mieste nevysvetlila aj to, prečo už na budúci rok odmietnem prípadné pozvanie, aby sme sa tejto akcie zúčastnili s programom. Vystúpenie malých detí na tejto akcii nevidím totiž ako dobrý nápad. Program som pripravovala vo svojom voľnom čase – celý víkend strávený plánovaním programu, hľadáním a nahratím hudby, choreografiou

tanca – to je to najmenej, čo som mohla urobiť. Potom nasledoval nácvik v škôlke – 2 týždne skúšania, doťahovania detailov, motivovania detí a vysvetľovania, prečo ich namiesto voľných hier na dvore držíme dlhšie v triede na nácviku. Týždeň pred vystúpením sme v najväčších horúčavách merali denne cestu na „miesto činu“, aby si deti osvojili priestor a orientáciu v ňom. A potom prišiel deň D. Deti už po príchode na ihrisko nedočkavo poškľabovali po atrakciách a vystúpenie ich teda iba brzdlilo rozbehnúť sa tam. Počkali však, plní trémy, zodpovedne na to, kedy im bude umožnené ukázať, čo sa naučili. Hneď po úvodných piesňach Jatelinky sme teda začali... A aký to malo efekt? Nikto okrem ôsmich rodičov ôsmich vystupujúcich detí nás nesledoval. Krik detí na atrakciách a hluk dospelých v hľadisku naznačoval, na čo tu dnes ľudia prišli. Nedávam to nikomu za vinu, nezazlievam, nechcem nikoho nútiť, ako má tráviť voľný čas. Je to ale skutočne tak, že dospeláci sem prišli za svojou zábavou a nie disciplinovane sledovať program. Deti sem prišli zabaviť sa na atrakciách a všetci spolu chceli len voľne prežiť netradičný deň. Preto program, pri ktorom voľná zábava hostí ruší účinkujúcich, nie je na takejto akcii, podľa mňa, potrebný. Deti si tu totiž uvedomili iba jedno: že sú neviditeľné, že nikoho nezaujímajú, zbytočne zdržujú dospelých v bujarej zábave, a tak vlastne celý nácvik bol zbytočný. Veď okrem ich rodičov ho nikto nesledoval, a väčšina „divákov“ sa snažila len prekričať hudbu, ktorá sprevádzala náš program. Znovu opakujem: nič nikomu nezazlievam, všetko bolo tak, ako má byť a ako som aj očakávala. Nebyť toho, že vystupujúce deti dostali neprijemnú lekcii nezaujmu, by bola slávnosť určite ešte lepšia, ako bola. Exteriérové slávnosti si vyžadujú iné zloženie programu, ako slávnosti interiérové. Je dobré ak tam hrá ľudová, či moderná hudba, ak majú hostia možnosť zatancovať a zaspievať si z plného hrdla, ak sa môžu známi stretnúť a veselo sa spolu zabávať pri dobrom jedle, ak deti môžu šantiť, voľne behať a vykričať sa do zásoby. Preto sa vopred ospravedlňujem, ale dúfam, že pochopíte, prečo už s deťmi nebudem pripravovať program na ďalšie obecné exteriérové akcie. Napriek tomu verím, že budú skvelé, a organizátorom i budúci hostom želim tú najlepšiu zábavu.

Juliana Baňasová

POĽOVNÍCKE ZDRUŽENIE DUDVÁH

Čo nové v poľovníctve – alebo ako môžeme práve teraz pomôcť prírode

V prírode sa opäť raz odohral najväčší zázrak, narodili sa mláďatá všetkých druhov zvierat. Tento zázrak pozorujeme so zatajeným dychom. Chceme prirodzene pomáhať, ale najlepšia pomoc je nezasahovať, nerušiť. Divá zver nie je bezbranná. Aj keď sa nám to nechce uveriť, ani také slabé druhy ako sú bažanty, či divé kačky, ktoré vyvedú malé káčatká či kuriatka, nie sú úplne bezmocné voči predátorom. Príroda dala každému druhu osobitnú silu, aby druh prežil, kuriatka sa skryli pred líškou či lasicou, mladé vtáčiky, ktoré s naivitou niekedy pristanú priamo pred nami na plote, či halúžke, sa dokážu uchrániť pred túlavou mačkou, či dravým predátorom. Čo nedokážu, to je zásah mimo zákonitosti prírody. Mimo zákonitosti prírody zasahuje najčastejšie človek. Človek využíva techniku, ktorá je nad rámec reakcií divých zvierat, neujdu kosačky, široký záber kombajnov skoro vždy prekvapí zajaca či srnku. Nielen záber kosačky, ale aj rýchlosť poľnohospodárskych strojov. Divá zver sa najskôr pri vyrušení sklóni k zemi, čaká čo sa deje, až potom sa snaží uniknúť. Často sa potom už nedá. Obeťami mechanizovaného kosenia polí sú zajace, hniezdiace vtáky, najmä bažanty, jarabice, ale aj srnčie mláďatá. Podľa odhadov poľnohospodárska technika zabije ročne až 50 kusov zveri na 1000 hektárov. Najväčšie straty sú pritom počas mája pri kosení trávnych porastov, d'ateliny alebo obilnín na zelené prikrmovanie. Obeťou nebývajú len samice vtákov, ktoré sedia na vajciach. Napríklad pri srnčatách sa k to-mu pridáva geneticky zakódovaný spôsob správania. Kým je mláďa príliš malé a nestačilo by s matkou v prípade ohrozenia predátorom utiecť, zostáva schované bez pohnutia vo vysokom poraste. Nepostaví

sa ani pred veľkým hučiacim strojom. Jeho vodič nie je schopný schúléné mláďa zbadáť, prípadne ho zbadá, až keď je na zastavenie neskoro. Na poli tak ostáva pomaly umierajúce srnča, opodiaľ nešťastná matka a u vodiča trpká príchuť z pracovného dňa.

Základom úspešnej prevencie je komunikácia medzi poľnohospodármi a poľovníkmi. Niekde funguje, inde menej. Veľa životov by napríklad zachránilo obyčajné posunutie kosby o 3 – 4 týždne neskôr, keď už sú mnohé mláďatá odrašené a dokážu samy utiecť. Chápeme, že vždy to nie je možné. Preto ostáva staré odporúčanie – vyplašiť zver z koseného poľa (doslova plašiť, plašiť a plašiť), chodiť s kombajnom či kosačkou. A to aj napriek tomu, že ani táto forma nezaručí, že straty budú nižšie...

Zákaz voľného pohybu psov

Poľovníci každoročne v tomto období prosia všetkých o ohľaduplnosť k divej zveri. Každý z nás môže pomôcť. Dbajme, aby sa domáci miláčik – psík alebo mačka – netúlali po revíri mimo dediny, aby sa nenaučili loviť divú zver. Všetci vieme, že keď sa to raz mačka alebo pes naučí, ťažko ho udržať doma... Tento rok sme vyvesili tabuľky s prosbou o rešpektovanie prírody v období liahnutia mláďat. Ide najčastejšie o majiteľov psov, ktorí nerešpektujú zákon, že pes by mal byť vždy na vôdzke. Ľudia majú pocit, že ich psík voľne pobežujúci popri ceste nemôže „ohroziť“ divú zver. Opak je pravda. Zajace aj bažanty žijú často práve pri cestách. Ale keď opakované cez húštiny okolo cesty prebehne pes, zver toto miesto opustí, pretože nie je pre ňu bezpečné. No a aby neznalosť zákona mohli takýto „tiežpsičkári“ ospravedlniť, tak naše tabuľky, ktoré sme dali vyrobiť za vlastné prostriedky, odrážajú, sťahujú, odhadzujú do potokov...

Ešte raz prosíme všetkých, ktorí majú radi prírodu, zvýšme našu ohľaduplnosť voči svojmu okoliu. Vybudujme spoločne cvičiská pre psov, dohodnime sa na priestoroch, kde je vhodné miesto pre venčenie psov. Zaslúžia si to naše psy, ale zaslúži si to aj divá zver.

A ešte jedna dôležitá vec. Stále nám stúpa počet kolízií najmä srnčej zveri s automobilmi. Nie je to len kvôli pohybu srnčej zveri, ale je to aj kvôli rýchlej jazde áut, nevenovaniu sa riadeniu vozidla. V júli sa začína srnčia ruja. V tomto období prechodne srnčia zver stráca prirodzenú plachosť, pohybuje sa aj cez deň. Mladý srnček, ktorého ženie

starší dominantný srnec, ľahko podbehne pod auto. Za minulý rok sme riešili takmer dvadsať kolízií, tento rok to vyzerá zase na vysoký počet... Nejde však len o uhytné zvieratá. **Pri kolízii auta so srnou sa násobí rýchlosť auta a hmotnosť zvieratá, takže nielenže srna často uhynie, ale vznikajú vážne materiálne škody na aute a je aj vážne ohrozený život a zdravie vodiča a posádky auta! Nepodceňujme preto jazdu popri vysokej kukurici, či nepokosenom obilí!**

Lasica

Lasicu všetci dobre poznáme. Z času na čas niekomu zmiznú kuriatka z dvora. Lasica je naozaj neútočný dravec a zabije oveľa viac kurčiat, ako spotrebuje. **Že ju nestretávame každodenne?** Pre svoj prevažne nočný spôsob života a značnú opatrnosť lasicovitých šelmy často unikajú našej pozornosti. Skúsený a všímavý poľovník však poľahky objaví ich pobytové znaky. **V prírode plnia dôležitú funkciu zdravotnej polície, musia však byť pod kontrolou.** Lov týchto šeliem prekvital v minulosti pre vysoko cenenú kožušinu. V súčasnosti pretrváva iba v severských krajinách. V našich podmienkach sa dôvod lovu lasicovitých šeliem zmenil. Ide hlavne o aktívnu ochranu malej zveri, spevavcov a iných chránených druhov, ktoré bývajú ich korisťou.

Prečo tchor smrdí ako tchor?

Všetci vieme, že tchor smrdí – ale málokto vie, ako. Jeho zápach mnohí prirovnávajú k spálenej gume... Smrad je u tchorov dômyselným spôsobom, ako sa brániť v prípade napadnutia. Jeho pachové žľazy vylučujú páchnuci sekret, ktorý dokáže u jeho protivníka vyvolať dokonca až dávenie. **Podobne môžu na jeho zápach reagovať aj ľudia.** Ak ste ešte nemali to „šťastie“, zápach tchora vás môže naozaj zaskočiť! Dve pachové žľazy majú tchory uložené pod chvostom. Z nich dokáže tchor dostreknúť smradľavý výlučok až do vzdialenosti troch metrov.

Smrad spôsobuje tiol, čo je silne páchnuca organická zlúčenina síry. Zasiahanutie obetí môže mať za následok pocitý pálenia na zasiahanutých miestach. Látka, ktorú tchory vylučujú, však nie je zvlášť škodlivá, ale zápach, ktorý sa s ňou spája, je nielen pre predátory, ale aj pre človeka dostatočným dôvodom, aby tchora nechali na pokoji.

Európu straší ďalšie parazitárne ochorenie srnčej a jelenej zveri – fascioloidóza

Typickými znakmi parazitárneho ochorenia nazývaného fascioloidóza je poškodenie pečene s prítomnosťou pseudocýst s dospelými červami dosahujúcimi priemernú veľkosť 4 – 10 cm. Cicavica obrovská je severoamerického pôvodu (Kanada, USA). Do Európy (Talianska) bola cicavica prvýkrát zavlečená v 19. storočí. Málokto očakával, že sa toto ochorenie rozšíri až do strednej Európy. Bariéra sa však rýchlo prelomila a od roku 1910 je cicavica obrovská aj v Českej republike. Ukazuje sa, že zmena klímy sa spája aj s novými nebezpečnými ochoreniami, s ktorými musíme už počítať aj u nás.

Hrozí aj u nás Africký mor prasiat a divých sviň?

V Českej republike sa objavil africký mor prasiat, čo je vysoko nákazlivé ochorenie podobné klasickému prasaciu moru (server Novinky.cz). Túto chorobu do ČR zanesli zrejme divé svine. Prvé tri uhynuté diviaky našli pri Znojme. V oblasti vyhlásili karanténu, hospodári sa snažia zabrániť prenosu na domáce chovy. Klinické príznaky choroby zodpovedajú klasickému moru prasiat, ale priebeh je rýchlejší a pre zvieratá vždy smrteľný. Nakaziť sa môžu divé i domáce svine. V prípade vzniku nákazy je nutné včas odhaliť ohnisko, okamžite ho izolovať a vytvoriť

ochranné pásmo. Všetky prasatá v ohnisku sa utratia a odstránia. Vakcína proti ochoreniu neexistuje. Relatívne dobrá správa je, že ochorenie sa zatiaľ neprenáša na človeka. Preto žiadame všetkých občanov, že ak by prípadne našli v našom revíri uhynuté diviaky, alebo diviaky, ktoré by neboli plaché, či javili iné známky choroby, aby to okamžite hlásili poľovníkom a zvierat sa v žiadnom prípade nedotýkali. Pretože ide o vírusové ochorenie, môže sa rýchlo preniesť na domáce chovy. Ochorenie sa prejaví do 3–10 dní, nakazené zviera uhynie. Nakazené zvieratá nie sú v žiadnom prípade vhodné na konzumáciu! Liečba neexistuje. Ostáva nám veriť, že toto ochorenie sa na Slovensko nedostane...

XI. snem Slovenského poľovníckeho zväzu

12. júna 2017 sa konal XI. snem Slovenského poľovníckeho zväzu v Nitre. Okrem hlavného programu zameraného na rozvoj poľovníctva a ochranu prírody, upriamil pozornosť na rozvoj klubov mladých ochrancov prírody, mladých kynológov a fotografov prírody. Do ochrany prírody je okrem nadšenia potrebné vnieť aj odbornosť a skúsenosť. Ukazuje sa, že aj u nás je dôležité nadviazať na tradície poľovníctva. Práve pri ochrane prírody, nazeraní na najnovšie trendy, dochádza často k názorovým polemikám, ktoré sa v konečnom dôsledku obracajú proti podstate – proti ochrane prírody. Mnohokrát si za problémý môžeme sami, keď nedokážeme všetci zainteresovaní „fahať“ za jeden povraz“ na prospech prírody. To, že názory na ochranu prírody sú v rôznom čase rôzne, je každému zrejme. Vedeli by sme hovoriť o kamzíkoch, medveďoch, diviakoch, rysovi či vlkovi, ale napríklad aj o dravých vtákoch u nás. Striedajú sa obdobia „zatravovania“ tejto zveri s obdobiami jej chránenia za každú cenu. Dokonca tak robia tí istí ľudia. Musíme sa poučiť, naučiť sa plánovať, zhodnotiť potenciál našich revírov, našej prírody a dokázať si povedať, že keď sa medvede objavujú nielen v Lomnici, ale aj v Bratislave, tak to nie je v poriadku... Slovensko nie je národný park (rovnako ako žiadna iná krajina), nájdime prijateľné riešenia a spoločne dokážeme ochrániť prírodu... Podľa vzoru z Rakúska či Talianska je cesta do „starých dobrých časov“, keď sme mali na poliach hojnosť zajacov aj bažantov, dokonca jarabíc, možná.

Poľovnícke zariadenia a ich význam

S poľovníckymi zariadeniami sa stretávame prakticky po celom Slovensku. Aj u nás sú tieto zariadenia vybudované a komisia z lesného úradu ich veľmi pozitívne ohodnotila. Nepostavili sa však samé. Sú to desiatky a stovky brigádnicových hodín, množstvo materiálu a práce s jediným cieľom vytvoriť si podmienky pre správne obhospodarovanie poľovného revíru. Slúžia na prikrmovanie srnčej zveri, na umiestnenie soľníkov, sena, zrna či kukurice

pre bažantov. Áno, aj na pozorovanie a regulovanie počtu zveri a jej genofondu odlovom. V minulosti sme mali vybudované aj napájadlá, ale tie nám vandali povytvárali zo zeme a zanesli do zberu... Dostatok vody je základnou podmienkou pre udržanie mláďat pri živote (hoci bažantíkom stačí aj rosa). Zregulovaný Dudváh nám veľmi nepomôže, lebo má strmé brehy a voda je pre zver hlboko. Zásluhou systematickej snahy výboru PZ, predsedu a poľovného hospodára, prakticky permanentne pokračuje obnova a dobudovanie nových poľovníckych zariadení (nášypcov, kýmidiel a napájadiel). Kedysi sa hovorilo, že najkrajší pohľad na svet je zo sedla koňa, ja by som to voľne parafrázoval, že najkrajší pohľad na prebúdajúcu sa prírodu je z posedu. Za čo vďačím poľovníctvu? Za desiatky východov a desiatky západov slnka, ktoré som videl práve z poľovníckych posedov v našom Abrahámskom revíri (fotografia s dúhou vyhrala lokálnu súťaž). Bez poľovníctva by som takého úžasné zážitky zrejme nikdy nemal...

Marián Bernadič

ZÁKLADNÁ ŠKOLA MICHALA TAREKA V ABRAHÁME

Športové úspechy

Aj v tomto školskom roku sme sa zapojili do futbalovej súťaže „Malý futbal“ a boli sme najúspešnejší v kategórii mladšie žiacky. Po tom, čo sme vyhrali obvodné kolo v Sládkovičove, sme vyhrali aj okresné kolo v Galante a postúpili sme do krajského kola, ktoré sa hralo v Kopčanoch a tam sme obsadili konečné 2. miesto!

Naším futbalistkám želáme veľa úspechov aj v nasledujúcom školskom roku!

Mgr. Marian Hrbán

Plavecký výcvik

V dňoch 22. – 29.5.2017 sa žiaci našej školy zúčastnili na plaveckom výcviku v Aquaparku v Senci. Na tomto výcviku sa zúčastnilo celkom 37 žiakov.

Žiaci boli od prvého dňa rozdelení do troch skupín podľa úrovne ich plaveckých zručností. Každým dňom bolo vidieť, že sa naši žiaci zlepšujú, ale hlavne, že z toho majú veľkú radosť. Počas tohto týždňa si osvojili základy techniky plávania, samozrejme, každý vo svojej kategórii a podľa úrovne.

Na záver dostal každý jeden žiak diplom o absolvovaní plaveckého výcviku a pamätnú medailu.

Mgr. Marian Hrbán

MDD

Medzinárodný deň detí je sviatok všetkých detí, ktorý sa oslavuje v mnohých krajinách sveta. Na Slovensku, ako aj v niektorých iných štátoch, pripadá tento deň na 1. júna. S radosťou si pripomíname, že aj deti majú svoje postavenie v spoločnosti. Kedysi ľudia trávili čas pri rôznych spoločných aktivitách. Také spoločenské alebo športové hry sa tešili veľkej obľube. A preto svoj sviatok žiaci našej školy oslávili spoločne – súťažami a hrami na obecnom ihrisku. Žiaci boli rozdelení do troch kategórií. V prvej kategórii si merali svoje sily žiaci prvého až štvrtého ročníka v disciplínach skákanie vo vreci, beh cez prekážky a hod na

cieľ. Pre druhú a tretiu kategóriu boli pripravené disciplíny beh cez prekážky, futbalový kráľ strelcov a hod loptičkou na cieľ. V týchto disciplínach si merali svoje sily v druhej kategórii žiaci piateho a šiesteho ročníka a v tretej kategórii žiaci siedmeho a ôsmeho ročníka. Ani deviataci nezostali bez svojho dňa, tí sa s radosťou podujali vypomáhať pri jednotlivých súťažiach. Ale čo by to boli za športové hry, keby sme v nich nemali aj víťazov? Ani my sme sa nedali zahanbiť a okrem malej sladkej pozornosti si vyhrcovia jednotlivých súťaží odniesli aj medaily. V závere podujatia bola pre našich žiakov pripravená tombola s množstvom darčiekov. Iste, malá drobnosť vždy poteší, ale zážitok, spoločne strávený čas, rozprávanie sa a hlavne počúvanie bolo pre deti tým najzaujímavejším, čo sme im mohli v ich deň darovať.

Mgr. Lucia Krčmáreková

Po stopách starovekého Ríma

Počas druhého polroka šk. roka 2016/2017 sa žiaci 6. ročníka zmenili počas hodín dejepisu nielen na historikov, ale aj umelcov, architektov. Ako sa im to podarilo? V rámci implementácie projektového vyučovania do dejepisu sa aktívne zapájali všetci žiaci triedy do realizácie projektu „Po stopách starovekého Ríma“. Počas spoločného pátrania po stopách zábavy, relaxu, ochrany riše a svetoznámeho mesta objavili niekoľko architektonických skvostov danej doby. Vzájomnou spoluprácou sa im podarilo vytvoriť 3D modely svetoznámeho mesta Pompeje, Kolosea v Ríme, Limes Romanum – opevnenia na hraniciach Rímskej ríše, ktorého 3 zachované časti sú zapísané v zozname pamiatok Unesco.

Dievčatá vytvorili 3D model rímskych kúpeľov, ktorých živá tradícia je všadeprítomná aj v našom storočí. Poskytujú formu relaxu, ktorá je zdraviu prospešná. K 3D modelom vytvorili aj brožúru historicko-turistického sprievodcu, ktorá vznikla na základe získaných informácií o spomínaných pamiatkach. V danej etape projektu žiaci pracovali s informačno-komunikačnou technikou, získané informácie spracovali v textovom editore Word a následne v aplikácii Powerpoint. Počas dvoch hodín dejepisu sa šiestaci zmenili aj na sprievodcov a zvolenú pamiatku s 3D modelom odprezentovali svojim spolužiakom s použitím získaných informácií. Všetky modely a spracované informácie si môžu milovníci cestovania a histórie prezrieť vo forme výstavy „Putovanie po stopách starovekého Ríma“ s 3D modelmi v priestoroch školy. Dúfame, že sa pre Vás stanú inšpiráciou aj na letné prázdniny. Takéto nádherné pamiatky sa oplatí nielen vidieť, ale aj starať sa o ne a zachovať ich aj pre ďalšie generácie. To sa nám podarí len v tom prípade, ak budeme pozitívne formovať postoje žiakov a nás všetkých k ochrane kultúrneho dedičstva jednotlivých národov.

Mgr. Martina Žgančíková

Školský parlament v ZŠ M. Tareka

Školský parlament tvorí medzičlánok medzi žiakmi a učiteľmi. Jeho poslaním je riešenie výchovno-vzdelávacích problémov, navrhovanie opatrení na zlepšenie všetkých činností v škole, vylepšenie vzájomných vzťahov medzi žiakmi a pedagogickými pracovníkmi, hľadanie spoločných postupov pri organizovaní školskej a mimoškolskej činnosti žiakov. Školský parlament nás vedie k tomu, aby sme sa sami naučili rozlišovať kladné a záporné stránky života a vyberať z nich také podnety, ktoré prispievajú ku kladnému rozvoju osobnosti a nie k pasivite, nezodpovednosti a nedisciplinovanosti.

Týchto zásad sa pridrižovali členovia ŠP aj v druhom polroku šk. roka 2016/2017. Boli aktívni a zapájali sa do organiza-

nia a priprav akcií v škole. Naším spoločným cieľom bolo, aby sme sa cítili v našej škole čo najlepšie. Už 14.2.2017 sme mali príležitosť ukázať, že si vieme oceniť priateľstvo, súdržnosť, vzájomnú pomoc a v neposlednom rade aj lásku. Žiaci mohli v tento deň napísať vyznanie, či poďakovanie spolužiakovi, kamarátovi, ale aj pani učiteľkám, učiteľom, kuchárkam, či pánovi školníkovi a pani upratovačkám. Následne mali možnosť hádzať tieto milé a pekné odkazy svojim priateľom a kamarátom do valentínskej krabičky. Ešte v ten deň Valentínky zo ŠP doručili valentínsku poštu. Adresáti sa pošte veľmi potešili, a tak pre nich tento deň nebol len obyčajným dňom v škole.

ŠP sa dňa 16.2.2017 sa zapojil aj do „KARNEVALU“ zorganizovaním zábavných, športových aktivít pre účastníkov karnevalu. Ich úlohou bolo prejsť jednotlivými stanoviskami (Strelba na bránku, Puzzle, Hlavalamy, „Poznáš svoje zmysly?“ – ochutnávka zdravých dobrôt, „Prekážková dráha“). Za aktívne zapojenie sa do aktivít získali žiaci tomboľové lístky, a tak sa v závere karnevalu mnohí dočkali príjemného prekvapenia v podobe výhry v tombole. Našou najväčšou výhrou bolo to, že sa nám podarilo stráviť príjemné spoločné popoludnie.

Deň učiteľov sa na Slovensku oslavuje pri príležitosti narodenia Jána Amosa Komenského – „učiteľa národov“ 28.3. Je to príležitosť na vzdanie úcty všetkým učiteľom, ktorých práca je zodpovedná a namáhavá. Vzdelávanie je totiž dôle-

žitý pilier spoločnosti, prináša vedomosti aj morálne zásady. V rámci triedy si žiaci v spolupráci so ŠP pripravili prekvapenia pre svojich učiteľov v podobe rôznych blahoželaní, kvietkov, vlastnoručne vyrobených prekvapení a plakety s vyobrazením J.A. Komenského. Vzájomnou spoluprácou sa im podarilo vytvoriť pre učiteľov nádherný, nezabudnuteľný deň.

Zápis do 1.ročníka sa konal dňa 24. apríla od 14.00 do 18.00 h v priestoroch našej školy. Členovia parlamentu vo funkcii uvádzacieho výboru budúcim prváčikom spríjemňovali ich prvý príchod do školy. Ich úlohou bolo usmeriť, odprevať rodičov a budúcich prváčikov k triede, v ktorej sa konal zápis. Popritom nezabudli na milý a povzbudivý úsmev. Dokonca si pre nich pripravili aktivitu zameranú na prácu s obrázkom a písmenkami abecedy. Detičky boli veľmi šikovné. Aktivitu zvládli na jednotku, a tak si zaslúžili aj sladkú odmenu. Po takomto zážitku im neostáva nič iné, len sa tešiť na september, keď sa oficiálne stanú žiakmi našej školy. My všetci sa už na nich veľmi tešíme.

V máji sme úspešne pokračovali v spolupráci so žiakmi z nižších ročníkov v aktivite „**Číta, počúva a myslí celá škola**“, ktorá nás vedie k rozvoju čitateľskej gramotnosti. Príbehy podľa vlastného výberu už prezentovali prostredníctvom rozhlasu v čítaní na pokračovanie v rozsahu minimálne 5 minút aj štvrtáci, tretiaci a jún patrí našim najmenším. Musíme povedať, že z mesiaca na mesiac je naše čítanie na vyššej úrovni. Pevne veríme, že „Piatkové čítanie do rozhlasu“ sa stane našou tradíciou a bude nám

spríjemňovať spoločné chvíle v škole a tiež nás povzbudí v čítaní aj vo voľnom čase. Veď nie nadarmo sa hovorí, že kniha je skvelý priateľ človeka. Svojim obsahom a posolstvom nás vhodne zvolená knižka môže inšpirovať k lepšiemu konaniu a vzájomnej úcte. ŠP vyhlásil už v októbri „**Súťaž o najčistejšiu triedu školy**“, ktorej cieľom bolo podporiť vzájomnú spoluprácu a zmysel pre zodpovednosť za svoje konanie. Pomaly, ale isto sa blíži do

finále a jej celkové vyhodnotenie víťazov bude zverejnené na webovej stránke ŠP a nástenke ŠP. Musíme povedať, že niektorým žiakom naozaj záleží na tom, aby boli naše triedy a celé prostredie školy pekné, čisté, veď tu trávim veľa spoločného času. Žiaľ, stále sa ešte medzi nami nájdu takí, pre ktorých čistota a poriadok nie sú na prvom mieste. Pevne veríme, že svoj postoj prehodnotia a v budúcom roku sa pridajú k nám a na poriadok a čistotu budú mať chuť aj náladu.

Ďakujeme všetkým členom ŠP za ich spoluprácu a ochotu aktívne sa zapájať do diania v škole počas celého šk. roka 2016/2017.

Mgr. Martina Žgančíková

Škola v prírode v Dolnom Kubíne

Ani sme sa nenazdali a prišiel mesiac jún, čo pre žiakov v škole už tradične znamená odchod do školy v prírode. Od septembra sme vedeli, že od 19. júna 2017 do 23. júna 2017 pôjdeme do školy v prírode v hoteli Belez pri Dolnom Kubíne. Ide o najsevernejší a rázovitý región obklopený horami a riekami. Bohatý na historické, prírodné a spoločenské krásy.

Skoro ráno 19. júna 2017 sme sa všetci stretli na parkovisku pred kostolom. Žiaci nastúpili do pripraveného autobusu, rodičia postávali okolo a niektorí aj skrývali slzy z lúčenia. Niektoré deti odchádzali na tak dlhú dobu, bez rodičov prvýkrát. Rodičov im nahradili Mgr. E. Šimonová – vedúca ŠvP, Mgr. Z. Lizáková a Mgr. M. Hrbán. O zdravie detí sa staral Mgr. Dalibor Lupták – hasič, záchranár.

Autobus nás viedol po diaľnici smerom na Žilinu a Kral'ovany. Z okien žiaci sledovali mestá, historické pamiatky a prírodné úkazy. Vodič po pokojnej a bezproblémovej ceste zaparkoval pred hotelom Belez. Prvý dojem z prostredia bol veľmi dobrý. Vívalo nás slniečko a veľký a upravený areál so zaujímavými atrakciami. Vedúca hotela

nás privítala slovami: „Priniesli ste nám teplo.“

Po obede a krátkom odpočinku na izbách sme sa ako riadni turisti s plnou poľnou vybrali na mierne náročnú túru pod Kubínsku hoľu. Cestou sme obdivovali krásu oravských lesov a sledovali značne trasy zelenou farbou. Identifikovali sme stromy, kvety, hmyz a obojživelníky. Na ceste sme spoznali pre niektorých neznáme značenie cyklotrás – červenou farbou namaľované C. Po večeri nasledoval kvíz, do ktorého žiaci rozdelení do skupín najprv písali otázky týkajúce práve zdolanej túry a potom súťažili skupiny medzi sebou, kto správne odpovie.

V utorok sme navštívili dominantu Oravy – Oravský hrad týčiaci sa na stromom vápencovom brale priamo nad obcou Oravský Podzámok nad riekou Orava. Sprievodkyňa nás previedla a porozprávala zaujímavosti o hrade. Prešli sme po 660 schodoch a dozvedeli sme sa o Bielej a aj Čiernej panej, ktoré sa vraj zjavujú na hrade. Večer nasledoval opäť kvíz o Oravskom hrade. Pred večerou sa odohral napínavý futbalový turnaj, ktorý riadil pán učiteľ Hrbán a my ostatní sme fandili.

V stredu sme sa vybrali na návštevu Múzea oravskej dediny v Zuberco Brestovej, kde nás privítala v útulnej izbičke starej drevenice ženička v kroji. Vybrala si našich dvoch chlapcov a spolu s nimi vytvorila atmosféru akoby pred sto rokmi. Povedala im, čo všetko majú za celý deň porobiť. Tu mali možnosť porovnať, ako deti v minulosti pomáhali rodičom pri domácich prácach a teraz. Rozlúčili sme sa a už nás čakali v dreveniciach pripravené tvorivé dielne. Postupne sme ich navštevovali a vyskúšali si prácu hrnčiara, medovníkára, drotára, tkanie textilu, maľovanie vajčiek i pranie v potoku. Nezabudnuteľná bola návšteva historickej školy. Privítal nás prísny, ale sympatický pán učiteľ. Zahrali sme sa s ním na školu v minulosti. Ukázal nám písanie na dosku s griflíkom, kalamár a písanie s perom z husieho krídla i harmónium. Všetci sme si zapamätali zvuk trstenice, keď ňou jemne uderel na stôl. Unavení, ale bohatí na zážitky sme sa vrátili do hotela. Po odpočinku nasledoval opäť kvíz. Podľa otázok, ktoré si deti napísali, bolo vidieť, že v skanzene „nasávali“ všetky informácie, ktoré im prišli do cesty. Nasledoval turnaj vo vybíjanej. Družstvá bojovali vzájomne medzi sebou. Bol riadny boj s veľkou dávkou smiechu.

Vo štvrtok sme sa smerom na Dolný Kubín opäť vybrali na turistickú túru s plnou poľnou. Opäť to bola mierne náročná túra. Na túre sme stretli pána s traktorom, ktorý práve zväžal z hory spílené stromy. Ohotne nám porozprával o zvieratách v hore, stromoch a ich škodcoch i spôsobe zväžania z hory. Stretli sme i tetušku, s ktorou sme sa dali do rozhovoru a dozvedeli sme sa od nej, že jej syn nám v hoteli varí. Na ceste sme objavili mŕtveho slepúcha a priamym pozorovaním jeho tela sme sa dozvedeli, že slepúchy nepatria medzi hady, ale beznohé jašterice.

Do večere sa deti mohli vyšantit' na preliezačkách, športovom ihrisku, lezeckej stene alebo pomocou lupy sledovať hmyz v tráve. Veľké prekvapenie ich čakalo po zotmení, keď pomocou svetla z bateriek objavovali tajomstvá nočnej hory. Najväčším zážitkom bolo vidieť lietať svätôjanske mušky – svetlušky. Pomocou Daliborovho počítača sme si o nich vyhládali nové a zaujímavé informácie.

V piatok nás zobudila poriadna horská búrka. Zbalili sme kufre, zápisníky, do ktorých sme si každý deň robili poznámky, a rozdali diplomy. Kuchár nám navaril chutný obed. Rozlúčili sme sa a vydali sme na cestu domov. Bolo nám veľmi dobre, zažili sme veľa krásnych chvíľ, ale už sme chceli byť pri svojich najbližších.

No a čo na záver? Spomenula som si na básň od M. Rúfusa

Modlitba za Slovensko

Viem jedno hniezdo.

V ňom ako v Božej sieti
je mnoho otcov, mnoho mám
a mnoho, mnoho detí.

Môj dobrý Bože,
zhliadni naň.

Stráž ňám ho neustále.

A aspoň Ty ho, Veľký, chráň,
keď si ho stvoril malý.

Už sme sa štyrikrát v škole v prírode mohli presvedčiť, že to malé Slovensko je plné dobrých ľudí v ňom žijúcich, presne tak, ako to je v básni. Tak nám zostáva si len priať, aby sme si to krásne,

niekde i drsné, rodné či najkrajšie „hniezdo“ i naďalej vážili, opatrovali a chránili spolu s Veľkým alebo bez, podľa toho, kto ako chce.

Mgr. Z. Lizáková

Včielky vylietajú z úľa

Zdá sa nám, že to bolo iba nedávno, čo vstúpili prvýkrát do základnej školy Marko B., Lucka, Kristínka, Samko, Linda, Sárka, Matej, Marko P., Simonka, Adamko, Lukáš a Ninka. Počas školského roka boli smelí, usilovní a pracovití presne ako včielky, ktoré ich čakali na začiatku školského roka v triede. Podpísali si ich a uložili nie do ozajstného úľa, ale do makety budovy našej školy. To preto, lebo i v škole je to ako v úli. Ozýva sa stadiaľ nie bzučanie včiel, ale vrava žiakov, ktorí sú veľmi usilovní, smelí a pracovití.

Na začiatku školského roka sme si povedali, že tak, ako oni sa postupne budú učiť čítať, písať a počítat', tak ako aj včielky budú vylieťat' z „úľa“. No a máme to už tu. Včielky – prváci všetko, čo majú vedieť vedia, a tak „odlietajú“ do druhého ročníka. Na nebolo to vždy jednoduché. Oni sú pracovití, zabrali a všetko zvládli. Pomáhali im pritom rôzne didaktické aktivity a hry. Ruky im pomáhal rozcvičit' kapitán – starý morský vlk na starodávnom korábe, a tak sa im ľahšie písalo. Skladali slabiky a slová pomocou štipcov na bielizeň. Hraním rolí stvárnňovali postavy v texte alebo ich dramaticky dotvorili.

Najradšej mali matematiku. Na ľahšie počítanie sme používali opäť staré

známe štipce na bielizeň a využívali prvky z Hejného matematiky – tzv. prostredia, napr. autobus, krokovací pás, stavbu

z kociek, šípkové príklady.

A samozrejme, že sa hrali ďalšie a ďalšie didaktické hry, pri ktorých sa nielen hrali, ale zároveň aj učili. Na konci školského roka počítali už aj matematiku z II. ročníka. Takito sú usilovní, pracovití a smelí budúci druháci.

Mgr. Z. Lizáková

KYNOLOGICKÝ KLUB ABRAHÁM

Dnes trochu zrekapitulujeme naše snaženie sa na tréningoch. Niektorí naši členovia dosiahli pekné úspechy na rôznych pretekoch.

V dňoch 15. – 16.4.2017 (presne na šibačku) sa Monika Mináriková so svojím nemeckým ovčiakom Chánom zúčastnila na veľkom, dvojdňovom preteku v Tomásove v kategórii IPO 1 a obsadila krásne 3. miesto.

Dňa 20.5.2017 KK Abrahám organizoval 2. ročník Nočného preteku, podľa skúšobných poriadkov BH – VT, IPO 1 a SVV 1. Pretek prebehol v príjemnej, kamarátskej atmosfére, hoci počasie trochu štrajkovalo, pršať začalo až tesne po preteku a vyhodnotenie i odovzdávanie cien prebehlo už pod prístreškom. Chladnejší vzduch vyhovoval hlavne našim štvornohým kamarátom. Tento rok nás so svojím psom navštívili aj pretekári zo vzdialenejších končín – jeden z Popradu a druhý až z Prahy. Nie všetkým vyšlo všetko tak, ako mali natrénované, ale na druhej strane ani pes nie je stroj a tiež robí chyby. Konečné poradie pretekárov v jednotlivých kategóriách:

BH – VT:

1. miesto – Marián Polakovič s nemeckým ovčiakom Jolly Sorizo, KK Častá, 54 b.
2. miesto – Matúš Tehlár s nemeckým ovčiakom Koroncó oré Gildo, KK Alekšince, 53 b.
3. miesto – Simeon Klačan s belgickým ovčiakom Lara bez PP, KK Zámčan, 53 b.

IPO 1:

1. miesto – Monika Mináriková s nemeckým ovčiakom Chán Anatanup, KK Abrahám, 190 b.
2. miesto – Pavel Točík s nemeckým ovčiakom Hitch Červený mesiac, KK Pelhřimov ČR, , 173 b.
3. miesto – Alexandra Chodúrová s RTW Dexter El Carajillo, KK Abrahám, 168,5 b.

SVV 1:

1. miesto – Tibor Koday s nemeckým ovčiakom Kastor z Tibadru, KK Horné Saliby, 180 b.
2. miesto – Eva Kollárová s nemeckým ovčiakom Megi z Vojanky, KK Abrahám, 179 b.
3. miesto – Jozef Mlynka s nemeckým ovčiakom Broňa Ziva Dog Family, KK Žitavany, 134 b.

Všetkým, ktorí pomáhali s organizovaním preteku (oni vedia), veľmi pekne ďakujem, tiež guláš majstrom, ktorí uvarili výborný guláš a tiež sponzorom, bez ktorých to nejde:

OÚ Abrahám, POD Abrahám, firma z Polytanu Nitra, Josera, Chovateľské potreby Trnava Kopánka, darčeková predajňa Sovička Abrahám, Július K9 a TRI VET Cífer.

17.6.2017 sa kvalifikačného preteku BVK v Nitre, zúčastnil Timotej Kollár s Megi z Vojanky, obsadil krásne 1. miesto a postúpil na majstrovstvá SR, ktoré sa budú konať 16.9.2017 v Novej Bani.

Všetkým našim členom gratulujem k pekným výsledkom a želim radosť z práce s tými našimi štvornohými potvarami aj naďalej.

DOBROVOLNÝ HASIČSKÝ ZBOR V ABRAHÁME

20 rokov DHZ Abrahám 2. časť

V dnešnom pokračovaní o histórii DHZ Abrahám by sme radi pripomenuli ľuďom ďalšie udalosti, ktoré formovali hasičský zbor do dnešnej podoby. Vráťme sa ešte do roku 1999. S prichádzajúcim množstvom hasičských súťaží a povinností pre hasičov sa začalo rozmyšľať o prvom hasičskom vozidle. Už nestačilo len vybaviť traktor na družstve, aby ťahal vozík s čerpadlom alebo kompletnú výbavu prenášať v obecnej Avii, ktorá sa používala pre futbalové družstvo a iné organizácie. Organizácia potrebovala auto, čo bude neustále k dispozícii aj v prípade, že sa niečo v obci vyskytne. Prvá hasičská Avia bola zapožičiavaná od roku 1999 z obce Pusté Úľany a hasiči ju používali do roku 2004. V tomto roku bola snaha odkúpiť z Pustých Úľan toto auto, žiaľ nebol záujem z ich strany a naša obec musela hľadať auto inde. Smutné je, že po zániku DHZ Pusté Úľany obec túto Aviu nepoužívala a dodnes parkuje vo dvore v obci. Je v dezolátnom nepojazdnom stave, kompletne zhrdzavená a vhodná jedine do šrotu...

Spočiatku myšlienke zakúpiť hasičské vozidlo neboli naklonení u nás ani poslanci, ani starosta obce. Od samotného začiatku roku 1997 počúvali hasiči posmešky od ľudí a poslancov na obecných zastupiteľstvách. Hasiči pamätajú na časy, keď sa títo ľudia prezentovali na hasičských súťažiach a pri podávaní rúk s predstaviteľmi okresu a rôznymi funkcionármi, hovorili o tom, ako veľmi podporujú tento zbor. Týždeň po súťaži na obecnom zastupiteľstve boli ich názory opačné a nechceli nám preplatiť ani

montérky, nehovoriac o zakúpení hasičského auta. Túto ľudskú faloš a zlobu, ktorá nás sprevádzala od začiatku, sme museli prekonať, a to svojou činnosťou pre obec. Z tohto dôvodu sa uskutočnila zbierka na hasičské vozidlo. Hasiči s prilbou v ruke chodili po domoch a pýtali sa, kto by mohol prispieť. Týmto spôsobom 10. januára 2004 vyzbierali sumu 19 040 Sk, po doložení peňazí od hasičov táto suma činila rovných 20 000 Sk. Poľnohospodárske obchodné družstvo v Abraháme venovalo sponzorský dar 10 000 Sk na zakúpenie vozidla. Abrahámski hasiči majú odvtedy vo svojej kronike založený zoznam ľudí s podpismi a sumou, ktorú títo ľudia venovali hasičom. Nikdy na nich nezabúdame a za túto veľkú pomoc im dodnes ďakujeme. S týmito vyzbieranými peniazmi hasiči predstúpili pred starostu a žiadali o nové vozidlo. O dva mesiace 16. marca 2004 bolo zakúpené zo Serede prvé hasičské auto – Avia A31 za 140 000 Sk. Toto auto slúžilo hasičom do roku 2015. Zúčastnilo sa na nespočetne mnohých akciách, od súťaží až po zásahy, a slúžilo obci ako technická pomoc takmer pri každej príležitosti, či už to bolo stavenie májov, vianočných stromčekov, alebo prenos ťažkého materiálu. Hasiči pre Aviu postavili z vlastných zdrojov prístrešok na obecnom úrade z peňazí, ktoré si zarobili zberom železa. Obec do tejto stavby neprispela vtedy ani korunu. K Avii bol neskôr zakúpený vozík na prepravu materiálu, opäť z peňazí za zber železa. Do Avie sa investovali počas 11 rokov nemalé peniaze na jej údržbu. Niektoré boli hradené z obecných peňazí, iné si hasiči museli hradiť z vlastných zdrojov, lebo

starosta s obecným zastupiteľstvom poskytovali peniaze podľa nálady a osobnej zaujatosti voči hasičom. Náhradné diely sa tak zháňali, kde sa dalo, našli sa však aj občania, ktorí darovali náhradné diely do Avie. Hasiči investovali veľa osobného času do starostlivosti o auto a techniku. Pri natieraní Avie si dvaja členovia zobrali týždeň dovolenky, aby stihli natrieť Aviu a vymeniť motor na hasičskom čerpadle pre súťažné družstvo. Touto dobrovoľnou činnosťou a hlavne ochotou ušetrili obci značné finančné prostriedky. S príchodom Avie už nič hasičov neobmedzovalo v chodení na súťaže, školenia alebo zásahy. Začalo sa postupne formovať súťažné družstvo mužov a žien. Dostavili sa prvé úspechy, ktoré pokračujú dodnes. Naše trofeje z hasičských súťaží si môžu pozrieť návštevníci obecného múzea, kde sme ich všetky vystavili pri príležitosti 20. výročia znovuzaloženia zboru. Medzi najúspešnejšie tímy patrilo ženské družstvo, ktoré získalo najviac trofejí. Takisto si môžu občania pozrieť fotografie za uplynulé obdobie, či už zo zásahov, súťaží, brigád alebo obecných akcií. V letnom období od júna do septembra bývala hasičská súťaž každú sobotu vrátane tej v Abraháme. Boli to denné súťaže, nočné súťaže, súťaže hry Plameň mladých hasičov, branné preteky mladých hasičov, previerky pripravenosti, okresné či krajské súťaže. Za každým jedným úspechom zboru sa skrývala poctivo odvedená práca, či už na tréningu, pri príprave techniky, organizovaní nočnej súťaže a pod. Organizácia nočnej súťaže prebiehala kedysi úplne inak. Začalo sa v dobe, keď na ihrisku bola stará budova, miniprístrešok na varenie gulášu, betónová plocha

bez lavičiek, pultu pre bufet a skladu. Od rána sa pripravoval guláš, minimálne 4 kotle, bolo treba čistiť cibuľu, krájať mäso, variť guláš pred začiatkom súťaže, víno sa čapovalo do fliaš, ktoré bolo potrebné poumývať, chystali sa dve základne pre súťažné družstvá, celá plocha vedľa ihriska bola zastavaná hasičskými autami. Pamätáme, ako sa na jednej súťaži zúčastnilo vyše 40 družstiev, na ihrisku bolo približne 800 ľudí, minulo sa 6 kotlov gulášu a vyše 250 litrov vína, pričom zábava trvala do šiestej ráno a s upratovaním sme končili až o ôsmej ráno (pozbieralo sa asi 60 vriec odpadu). Dnes, keď nám niekto povie, že sa tu nedajú organizovať akcie, s radosťou sa na tomto názore pobavíme. Dajú, len treba chcieť a nebyť pohodlný. Nočné súťaže organizovali a organizujú celé roky mladí ľudia dobrovoľne a do súťaže vkladajú svoj čas a peniaze. Za túto vykonanú prácu by sme sa im chceli poďakovať, každému jednému (bývalým aj súčasným členom).

Okrem športových úspechov si pripomeňme zásahovú činnosť. Technické vybavenie zboru je dnes na vynikajúcej úrovni, no nie vždy to tak bolo. Začali sme s Aviou, do ktorej sa museli dokúpiť a zohnať z druhej ruky základné vecné prostriedky. Na zásahy sa chodilo len v montérkach a so starými prilbami. Prvý veľký požiar sme zaznamenali roku 2005, keď horela strecha bývalej ozdravovne. Na mieste sme boli medzi prvými a použili sme len 4 staré hasiace prístroje z Avie. Požiar však už bol rozšírený v strešnej konštrukcii, preto sa hasenie s profesionálnymi hasičmi z okolia predĺžilo do rána. Po tomto a podobných zásahoch sa začalo postupne riešiť vybavenie členov a zboru. Prvý zásahový kabát s prilbou bol zakúpený z Brna roku 2008, druhý o rok nato. Stálo to veľa nervov a debát na obecnom zastupiteľstve, aby sme mohli zo svojho rozpočtu zrealizovať takúto vec. Topánky sme si dokonca kúpili za svoje peniaze, takisto dýchacie prístroje roku 2010, pre ktoré sme išli až do Dolného Benešova. V rokoch 2011 a 2012 pribudli do vybavenia nové zásahové obleky, ktoré členovia zakúpili z vlastných peňazí. Do Avie bola vyrobená a namontovaná 300-litrová nádrž na vodu s vysokotlakovým čerpadlom, aby sme mohli aspoň zasahovať pri menších požiaroch porastov, odpadu a trávy. Členovia strávili dlhé hodiny pri prerábaní Avie, pretože nádrž bolo treba vsadiť do malého voľného priestoru za čerpadlom. Všetko toto dokazuje, že hasičstvo je viac ako záľuba – je to nadšenie robiť veci pre pomoc druhým. Od roku 2008

zhromažďujeme výbavu, ktorá v obci vydrží veľa rokov a nasledujúce generácie hasičov nebudú mať problém nadviazať na činnosť. K tomuto dnes už slúžia štátne dotácie. Nastal obrovský posun vpred, zbor sa začal viac orientovať viac na zásahy ako šport, dodnes sú to lepšie investované peniaze ako na drahé čerpadlo pre ligové súťaže. V budúcom čísle si povieme viac o financovaní zboru, neuvěřenom článku v novinách, zháňaní nových priestorov pre činnosť, neúspešných mladých organizáciách a novej súťaže Železný hasič.

Hasiči Abrahám

Z činnosti DHZ v Abrahámske

V sobotu 1. apríla sa mladí hasiči zúčastnili na brannom preteku v Malinove. V mladšej kategórii od 8 do 12 rokov sa im podarilo umiestniť na 6. mieste z 15 družstiev. V staršej kategórii od 12 do 16 rokov sa mladí hasiči umiestnili tiež na 6. mieste z celkovo 18 družstiev.

V sobotu 8. apríla sme sa zúčastnili na taktickom cvičení v Pate, kde sme si opäť mohli precvičiť naše zručnosti, konkrétne pri hasení osobného automobilu. Cvičenia sa okrem nás a DHZ Pata zúčastnil aj DHZ Gáň, DHZ Šintava a DHZ Šoporňa. Okrem samotného hasenia sme si precvičili vzájomnú komunikáciu pri zásahu, použitie ADP či dopĺňanie vody. Na záver nechýbalo hasenie odpadu s použitím ťažkej peny.

V sobotu 15. apríla sme uskutočnili tradičný výlet za prútkami, tento rok aj s mladými hasičmi. Mohli sme tak všetci spolu opekať, pliesť šibáky a stráviť pekný deň v prírode.

V utorok 18. apríla sme vykonali v spolupráci s DHZ Pata pravidelný servis hasičského vozidla Iveco Daily. Servis prebehol formou výjazdu z firmy Sparex Slovakia. Na aute sa menili všetky potrebné oleje, filtre, kvapaliny podľa plánu údržby a kontroloval sa celkový stav vozidla. Okrem nás vykonali servis aj DHZ Gáň a DHZ Šoporňa. V sobotu 22. apríla sa mladí hasiči zúčastnili na brannom preteku v obci Gáň. Spomedzi štrnástich tímov v mladšej kategórii dokázali vybojovať 3. miesto. V staršej kategórii dokázali vybojovať 7. miesto z 12 družstiev.

V sobotu 29. apríla sa mladí hasiči zúčastnili na výcviku na lezeckej stene K2 v Bratislave. Naučili sa tak základné veci potrebné k lezeniu a isteniu na umelej stene, vyskúšali si lezenie vo výškach (od 9 do 19 metrov) a prácu s lezeckým vybavením.

V nedeľu 30. apríla sme stavali máj pri

kultúrnom dome. Na stavenie sme pozvali tak ako minulý rok aj mladých hasičov, pretože práve pre nich a ďalšie deti z obce je táto pekná tradícia určená. Na máj si deti môžu zavesiť svoje stužky, ktoré budú po celý mesiac ozdobou koruny stromu. Zároveň im môžeme ukázať viac z našej práce a inšpirovať ich, aby nedopadli ako súčasná generácia občanov Abrahámu, ktorá dokáže mať silné reči len pri pohárikú a na internete. Pri stavaní nám zaspievala folklórna skupina Jatelinka, pre všetkých prítomných bolo pripravené občerstvenie. Veľká vďaka patrí kultúrnej komisii, FS Jatelinka a starostovi za dobrú spoluprácu, vďaka čomu môže byť tento krásny májový symbol ozdobou našej obce.

V sobotu 6. mája sme sa zúčastnili na medzinárodnej výstave hasičskej a záchranskej techniky Fireco v Trenčíne. Počas návštevy sme mali možnosť vidieť najnovšiu hasičskú techniku používanú na Slovensku a v Čechách. Pre návštevníkov bol pripravený sprievodný program – ukážky práce hasičov pri hasení požiaru vo výškovej budove a požiaru auta, vyslobodzovanie zranených z havarovaných vozidiel, vyhľadávanie osôb, ukážka lezeckej techniky, prelet letky Ministerstva vnútra alebo súťaž v požiarom útoku pomocou historických striekačiek. Okrem iného sme si pozreli prezentáciu produktov od firiem, ktoré dodávajú výbavu pre dobrovoľných hasičov, čo nám umožní lepšie a efektívnejšie využitie štátnych dotácií. V sobotu 27. mája sa mladí hasiči zúčastnili na okresnej súťaži Plameň v Gáni. Súťažilo sa v disciplínach beh CTIF, šta-

feta, teória a požiarny útok s vodou. V záverečnom hodnotení mladí hasiči skončili spomedzi 4 tímov z okresu na 2. mieste. Po detskej súťaži nasledovali

oslavy 90. výročia DHZ Gáň. Počas programu bola pre ľudí pripravená ukážka techniky HaZZ, vyslobodzovania osôb z havarovaných vozidiel a hasenia áut. Svoju prácu predstavili kynológovia PZ, pre deti bola pripravená pena, ktorá mala ako vždy veľký úspech. Na ukážkach sme v spolupráci s DHZ Gáň zahasili horiace autá.

V nedeľu 11. júna sme sa zúčastnili na skalnom lezení pri obci Chtelnica. Mohli sme si tak priamo v prírode precvičiť lezenie, istenie lezcov, vyskúšať jednotlivé techniky a spoznať nových ľudí. Venovali sme sa aj návštevke zlaňovania z skalnej steny. Opäť sa nám potvrdilo, že lezenie patrí k hasičstvu, nielen z hľadiska fyzickej prípravy.

V sobotu 17. júna sa na ihrisku v Abraháme uskutočnil 5. ročník nočnej súťaže

Železný hasič. Do súťaže jednotlivcov sa prihlásilo 24 hasičov z dobrovoľných aj profesionálnych zborov. Na súťažiacich tento rok čakalo až 8 náročných disciplín v troch kategóriách – ženy, muži do 30 rokov a muži nad 30 rokov. Súťažilo sa do neskorých nočných hodín, krátko po polnoci nasledovalo vyhodnotenie súťaže a vyhlásenie výsledkov. Po odovzdaní cien nasledoval slávnostný ohňostroj pri príležitosti 20. výročia znovu založenia DHZ Abrahám. V kategórii ženy sa na 1. mieste s časom 2 minúty 45 sekúnd umiestnila Lucia Míková z DHZ Gáň. V kategórii muži do 30 rokov zvíťazil Eduard Fedorco z DHZ TU Zvolen s časom 3 minúty 48 sekúnd. Víťazom kategórie muži nad 30 rokov sa s časom 3 minúty 26 sekúnd stal Adrián Ficík z TFA Team Slovakia.

Po súťaži nasledovala zábava až do skorých ranných hodín. Chceli by sme sa poďakovať hasičom za účasť a predvedené výkony. Ďakujeme aj našim sponzorom, bez ktorých by sa nám nepodarilo zorganizovať takúto kvalitnú akciu – konkrétne Obecnému úradu v Abraháme na čele so starostom Ing. Igorom Némethom, VÚC Trnava, časopisu Friško, firmám CleanSol, Rovami, UNITEAM a mediálnemu partnerovi netky.sk.

Ďakujeme!

V sobotu 24. júna sme sa zúčastnili na Abrahámskom kultúrnom dni, kde sme pre deti pripravili ukážku techniky a hromadu peny, z ktorej mali deti veľkú radosť.

*Róbert Hričo
predseda DHZ Abrahám*

ZÁPAS O VODU

Je veľkou pravdou, že kde je voda, tam je život. To sa potvrdzuje najmä teraz, keď si všetci a nielen poľnohospodári uvedomujeme negatívny dopad klimatických zmien v celosvetovom meradle. To v značnej miere pociťujeme aj v našej obci, v ktorej nie je ničím výnimočným, keď neprší mesiac i viac. Má to dopad nielen na poľnohospodárstvo, ale aj na celý ekosystém v našej obci. Tak ako rastliny, tak aj vtáky a zver potrebujú vodu. Majú jedinou možnosť napiť sa v riekach, ktoré pretekajú cez chotár obce. Od roku 2010 OZ Aquila a neskôr i komisia pre životné prostredie sa snažia o to, aby v Gidre, ktorá preteká najväčším územím našej obce, bola celoročne voda. Závisí od toho život množstva poľnej zveri a vtáctva. Stávalo sa, že Gidra bola suchá od apríla až do konca septembra a pritom vodné nádrže po celom jej toku od obce Píla v Karpatoch až po Voderady boli po okraj plné. Viaceré stavidlá nemali schválené manipulačné poriadky, podľa ktorých prevádzkovatelia musia stavidlo obsluhovať, a to tak, aby bolo aspoň sanačné množstvo vody v celom úseku toku. Na náš tlak a aj pričinením štátnej vodnej správy v Trnave sa niektoré nedostatky odstránili, a to tak, že stavidlá majú manipulačné poriadky, ale treba ich aj dodržiavať, čo je ďalší, nie malý problém. Najmä v čase nízkeho prietoku chýba každý liter vody. Nevyriešeným problémom zostáva stavidlo do vodnej nádrže v Cíferi, ku ktorému sa nik nehlási, nemá majiteľa, hoci ho využíva SRZ Trnava a miestni rybári. Je nutné spravod-

livo a podľa vodného zákona určiť odberné množstvá vody a dodržiavať ich. Ostatné rokovanie zvolané trnavským Odborom starostlivosti o životné prostredie 22. mája 2017 a spísané na Obecnom úrade v Pavliciach ukázalo, že sú potrebné zmeny, ktoré budú viesť k zlepšeniu terajšieho stavu, keď opäť dochádza k zastaveniu prietoku

vody v Gidre, a to upchávaním otvorov v stavidlách a aj nedodržiavaním už stanovených prietokov vody cez jednotlivé stavidlá. Máme podozrenie, že úmyselne. Dodržiavanie prietokov v stavidle vo Voderadoch je tiež problematické. To má zásadný vplyv na množstvo vody v úseku Gidry Pavlice, Abrahám, Malá Mača. V tomto úseku sme našli viaceré hrádzky urobené chráneným bobrom, ktoré majú negatívny vplyv na prietok vody korytom. V našej obci bolo v nedávnej minulosti podstatne viac vody v štyroch riekach pretekajúcich cez chotár, a to Gidra, Ronava, Dudváh a Šárd. Malo to pozitívny vplyv aj na klímu a najmä množstvo zveri a vtáctva v chotári, čo by iste potvrdili pamätníci a najmä miestni poľovníci. Nesmieme zabudnúť ani na vodné kanály v miestnom lese a parku, ktoré pretekali celým lesom a čiastočne zanikli niekedy v 50. rokoch tzv. zúrodňovaním. V lese bol aj

pekný rybník, tiež napájaný prívodným kanálom z Dudváhu cez Hruščov. Pri rekonštrukcii čistiarne odpadových vôd pri Zelenči pred 8 rokmi sa v projekte počítalo aj so zlepšením stavu vody v Dudváhu, a to prečistením existujúceho spojovacieho kanálu medzi Horným Dudváhom a Dolným Dudváhom pri obci Siladice a Križovany. Žiaľ, toto sa z neznámych príčin neurobilo a v tichosti zamietlo pod koberec. V obci máme projekty na obnovu vodných tokov v lese a parku, čo by malo vplyv na zmenu klímy k lepšiemu, a to v čase, keď sa zmenil názor na vodu v území. V zápase o vodu v našich riekach budeme naďalej pokračovať i v spolupráci s miestnym poľovníckym združením aj s viacerými aktívnymi spoluobčanmi. Je to naším spoločným záujmom pre našu prírodu.

Za komisiu ŽP napísal M.V.

VANDALIZMUS BEZ HRANÍC

Naša obec patrí k tým obciam, v ktorých je zelene zatiaľ dostatok tak v samotnej obci, ako aj v chotári v lese a parku. Už viackrát sa stalo, že tieto „pľúca našej obce“ boli terčom vandalov a rôznych nespatričkov. V prevažnej väčšine prípadov nejde o našich obyvateľov, o našu mládež, ale o rôzne živly, ktoré neprídu do parku či lesa z dôvodu prechádzky po zdravom vzduchu, po peknom a čistom lesnom prostredí, ale prídu autom do lesa a parku, kde si vybíjajú energiu rôznym spôsobom, a to najmä ničením prírody či zariadení v parku či lese. Raz je to prepílený zámok na zábrane pred vstupom do lesa, aby sa autom dostali až do parku, inokedy je to ukradnutý umelý trávnik multifunkčného ihriska, či strhnutá informačná tabuľka, rozbitá vitrina, zahodený odpad alebo dokonca motorovou pilou narezaný konár stromu, či celý

strom. Vrcholom vandalizmu a neúcty k práci iných bol vandalský čin v stredu 10.5.2017, keď vandali strhli a poškodili dve zastavenia Krížovej cesty v parku. Krížovú cestu vybudovali zapálení nadšenci a realizovali tento veľmi dobrý nápad z vlastných prostriedkov a brigádnicky. Iste opäť tieto zastavenia opravia, ale zlý dojem z nepochopenia a neúcty k ich práci zostane. Je potrebné všetkými prostriedkami zabrániť, aby nedochádzalo k takýmto odsúdeniahodným činom. Bolo zistené, že vandali prišli do parku autom a mali značku SA... Návštevníci, ktorí prichádzajú do parku pešo či na bicykloch, si zo sebou neponesú motorovú pílu, či veľké nožnice na železo. Sú to najmä takzvaní návštevníci na autách, ktorých ani nemožno nazvať návštevníkmi – týchto v parku ne-

chceme. Naproti tomu každý peší návštevník, či cyklista je v parku vítaný. Zabrániť vjazdu áut do lesa a parku nie je v terajšej dobe možné cestnou značkou, pretože z doterajších skúseností vieme, že väčšina motoristov tieto značky nerešpektuje. To je možné iba železnou zábranou, rampou. Z tohto dôvodu chce komisia pre životné prostredie pred vstupom do parku takúto zábranu osadiť, aby sa v maximálne možnej miere zabránilo vjazdu motorových vozidiel do parku, a tým zabránilo vandalizmu v parku. Pokles vandalizmu v samotnej obci je citelný, neplatí to však o tých miestach, kde nie sú kamery. Preto zabráňme ničeniu a poškodzovaniu toho, čo sa v našej obci vybudovalo, čo slúži to nám všetkým.

M. Vrbovský
poslanec OZ

Starosta Obce Abrahám a komisia pre kultúru pri obecnom zastupiteľstve
Vás srdečne pozývajú na

ABRAHÁMSKY KOTLÍK 2017

dňa 15. júla 2017

v športovom areáli v Abraháme

Súťaže vo varení gulášu sa môžu zúčastniť družstvá či jednotlivci starší ako 18 rokov, bez ohľadu na miesto trvalého bydliska.

Do súťaže sa môžete prihlásiť: na OÚ v Abraháme urad@abraham.sk,
0317857220 alebo u Zdenky Siskovej č.d.232

Uzávierka prihlášok je 14. júla 2017

guláš sa bude variť od 15⁰⁰ h do 18³⁰h

Organizátori zabezpečia pre súťažiacich drevo potrebné na varenie
Všetky prípravy na varenie gulášu sa musia uskutočniť na mieste konania súťaže

S p r i e v o d n ý p r o g r a m:

ULIČKÁRSKY TURNAJ 2017

NAFUKOVACIE ATRAKCIE PRE DETI

DISCOZÁBAVA

OBČERSTVENIE: guláš ♣ zemiakové placky ♣ alko ♣ nealko nápoje

Príďte stráviť sobotné popoludnie, prípadne navariť gulášik, využite možnosť oprášiť kopačky a zahrať si futbal, povzbudiť súťažné družstvá a samozrejme v dobrej nálade pokračovať na večernej zábave.

ABRAHÁMSKE NOVINY

Vydáva obec Abrahám www.abraham.sk

Redakčná rada: Ing. Igor Németh (starosta), Darina Bartošová, Helena Bernadičová, Bohumil Čambál, Jana Takáčová

Tlač: Obecný úrad Abrahám

Adresa redakcie: Abrahámske noviny, Obecný úrad, 925 45 Abrahám 52, mail: urad@abraham.sk

Publikované príspevky vyjadrujú názory autorov a nemusia sa vždy stotožňovať s názormi redakcie.

Uzávierka budúceho čísla bude 15. septembra 2017